५५

V. L. PAWAR

६००४

संचिका क्र.

सन

पुणे जिल्हा परिषद, पुणे

सामान्य प्रशासन विभाग

शाखा :

पृष्ठांकन क्र.

संचिका सुरु दि.

संचिका समाप्ती दि.

अभिलेख वर्ग

विषय : महाराष्ट्र जिल्हा परिषद, जिल्हा सेवा (सेवा प्रवेश) नियम १९६८

महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा, जिल्हासेवा (सेवा प्रवेश) नियम १९६७

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१	२	३
१	नियम क्र. १ ते २ संक्षिप्त नाव व प्रयुक्ती, व्याख्या	६
२	नियम क्र.३ जिल्हा सेवेवर नेमणूकीसाठी अनर्हता	७
३	नियम क्र. ४ ते ६ शारीरिक पात्रता, नेमणूकीसाठी अर्हता	८ ते १०
४	नियम क्र. ७ जिल्हा सेवेतील पदे राखून ठेवणे	११
५	नियम क्र.८ ते ९ विभागीय व भाषा परिक्षा, शासकीय सेवेतील कर्मचारी नेमणूका	१२
६	नियम १० ते ११ प्रचार केल्याने उमेदवार अनर्ह ठरणे, निरसन व्यावृत्ती	१३
७	परिशिष्ठ एक - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) कृषि	१४ ते १८
८	परिशिष्ठ दोन - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन)पशूसंवर्धन	१९ ते २१
९	परिशिष्ठ तीन - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन)सहकार	२२ ते २५
१०	परिशिष्ठ चार - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) शैक्षणिक	२६ ते ३२
११	परिशिष्ठ चार - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) शैक्षणिक	३३ ते ४८
१२	परिशिष्ठ पाच - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) आरोग्य	४९ ते ७०
१३	परिशिष्ठ पाच अ - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) बहूउद्देशिय आरोग्य कर्मचारी	७१ ते ७२
१४	परिशिष्ठ सहा - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) अभियांत्रिकी	७३ ते ८७
१५	परिशिष्ठ सात - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) उद्योग	८८ ते ९४
१६	परिशिष्ठ आठ - जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन)कार्यकारी,ग्रामविस्तार	९५ ते १००
१७	परिशिष्ठ नऊ - जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) लिपिक वर्गीय	१०१ ते १०९
१८	परिशिष्ठ दहा - जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (सांख्यिकी)	११० ते ११४
१९	परिशिष्ठ अकरा - जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) लेखा	११५ ते १२०
२०	परिशिष्ठ बारा - जिल्हा सेवा (वर्ग ४)	१२१ ते १२४
२१	परिशिष्ठ तेरा जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) समाजकल्याण व जि.से.(दुय्यम) समाज कल्याण	१२५ ते १३५

महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा जिल्हा सेवा (सेवाप्रवेश) नियम, १९६७

शासकीय अधिसूचना, ग्रामविकास विभाग, क्र. डीएसआर. १९६२-ब

दिनांक १४ डिसेंबर १९६७

(महाराष्ट्र राजपत्र, भाग ४-ब, पृष्ठ २४३६)

शा. अ., ग्रा. वि., क्र. डीएसआर. १९६९/३८५३८/अ-तीन, दि. ११ जानेवारी १९७१ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. डीएसआर. १९६८/२२१२३/अ-तीन, दि. २८ जानेवारी १९७१ (म.रा., भाग चार-ब, पृष्ठ ६०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. डीएसआर. १९७०/४३८७५/अ-तीन, दि. २६ फेब्रुवारी १९७१ (म.रा., भाग चार-ब, पृष्ठ २३०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. डीएसआर. १९६९/३८१४७/अ-तीन, दि. १८ मार्च १९७१ (म.रा., भाग चार-ब, पृ. २५८) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. डीएसआर. १९७०/९७८६/अ-दोन, दि. २८ मे १९७१ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५५६) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. डीएसआर. १९६९/३३५५७/अ-चार, दि. ११ नोव्हेंबर १९७१ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १३८५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. झेडएनजी. १४७०/६३१०२/अ-चार, दि. २५ जानेवारी १९७२ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ७९) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १४७१/६०३८०/अ-चार, दि. ११ मार्च १९७२ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १९८) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १६७१/२०६६२/अ-चार, दि. २९ डिसेंबर १९७२ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १३७०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७१/३२८०८/अ-चार, दि.१९ जानेवारी १९७३ (म.रा., भाग चार-ब, पृ. १४४) अन्वये सुधारलेले.

शा. शु. ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७१/३२८०८/अ-चार, दि. ३० जानेवारी १९७३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २९१) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १४७१/६३१०५/अ-चार, दि. १६ जुलै १९७३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १०४३) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १४७१/२५४२४/अ-चार, दि. ३० नोव्हेंबर १९७३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १३३०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १४७१/३३२९८/अ-चार, दि. ९ जानेवारी १९७४ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १२) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १४७३/१५१७९/अ-चार, दि. १८ मे १९७४ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५४४) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७१/४७५३२/अ-चार, दि. १० जून १९७४ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५७८) अन्वये सुधारलेले.

व्हीए ४२४२—१

, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७३/४४६३३/अ-चार, दि. १६ एप्रिल १९७५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २८८) अन्वये सुधारलेले.

. ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७३/४४६३९/अ-चार, दिनांक २१ जून १९७५ [म.रा., भाग चार-ब, पृ. ३९९] अन्वये सुधारलेले.

अ., ग्रा. वि. वि., क्र. झेडएसआर-१५७५/७/तिरा, दिनांक २३ ऑगस्ट १९७५ (म. रा., भाग चार-ब, ३) अन्वये सुधारलेले.

. शुद्धीपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. झेडएसआर. १५७५/७/तिरा, दि. २७ ऑगस्ट १९७५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. क्र. ५०४) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. झेडएसआर. १५७५/६/तिरा, दि. २५ ऑगस्ट १९७५ (म. रा., भाग चार-ब, ५०१) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धीपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. झेडएसआर. १५७५/२०१/तिरा, दि. ८ सप्टेंबर १९७५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५३८) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. झेडएसआर. १५७५/२६/तिरा, दि. १९ सप्टेंबर १९७५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५४६) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धीपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. झेडएसआर. १५७५/२६/तिरा, दि. २ ऑक्टोबर १९७५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६१०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. झेडएसआर. १५७५/५/तिरा, दि. ७ ऑक्टोबर १९७५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६७२) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धीपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. झेडएसआर. १५७५/५/तिरा, दि. २९ ऑक्टोबर १९७५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ७२९) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धीपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७६/१०४४/(१२०७)-चार, दि. २० मार्च १९७६ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २७६) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७५/१९१/८९८/४, दि. २० एप्रिल १९७७ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २२८) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धिपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७७/२२२२/२००४/चार, दि. २५ ऑगस्ट १९७७ (म.रा, भाग चार-ब, पृ. ४४७) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १६७२/३३७६७/१४०-ब/चार, दि. २९ जुलै १९७८ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५२६) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७७/४३२३/२१६९/चार, दि. १६ ऑगस्ट १९७८ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५५५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७४/१४६३३/८९५/चार, दि. २० नोव्हेंबर १९७८ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ७८०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७४/२९३६६/सीएन-४००/चार, दि. २७ नोव्हेंबर १९७८ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ८१५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७७ /४८३४/१८८८/चार, दि. १ डिसेंबर १९७८ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १०८४) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धिपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७९/६३०३/२७५५/चार, दि. २६ मार्च १९७९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६७०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७८/३५३०/२४५४/चार, दि. २० एप्रिल १९७९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ११४९) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७८/४१५२/२४९६/चार, दि. २८ एप्रिल १९७९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ११७३) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १४७५/१४९१/७४१/चार, दि. ८ जून १९७९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १२७५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७८/१६००/२३१२/चार, दि. २५ जुलै १९७९ (म. रा., भाग चार, पृ. १३७८) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धिपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७३/१९९०६/२३४७/चार, दि. २१ ऑगस्ट १९७९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १४६५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७८/३८७०/२४८०/चार, दि. १३ नोव्हेंबर १९७९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १६२८) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७४/२०८९०/८९६/चार, दि. १० डिसेंबर १९७९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १६७३) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १४७१/४७७६४/५७/चार, दि. ११ डिसेंबर १९७९ (म. रा., चार-ब, पृ. १६८२) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७८/२०१३/२९१४/चार, दि. २९ डिसेंबर १९७९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १७३६) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७९/७४३२/२७६८/चार, दि. २२ जानेवारी १९८० (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ४५) अन्वये सुधारलेले.

शासन आदेश, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७०/२५०२/२३०५/चार, दि. २८ जानेवारी १९८० (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५८) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धिपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७९/३८८६४/३१७७/चार, दि. २८ जानेवारी १९८० (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७९/३१०३४/३०९४/चार, दि. १९ जुलै १९८० (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६०९) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७९/२५४८६/३०३२/चार, दि. २३ सप्टेंबर १९८० (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ७०८) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. ४४३७/३२३५/चार, दि. १६ फेब्रुवारी १९८१ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७८/२४४९/२५८३/चार, दि. २० फेब्रुवारी १९८१ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६९) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८१/२२२२/३७२०/चार, दि. २९ जुलै १९८१ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १५५०) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धिपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८१/२८५७२/४०५९/चार, दि. १८ नोव्हेंबर १९८१ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १८४३) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७८/३०७७/२२८६-अ/चार, दि. २३ सप्टेंबर १९८१ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १६४१/अन्वये सुधारलेले.

व्हीए ४२४२—१अ

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८१/६०००/३७९७/चार, दि. १५ ऑक्टोबर १९८१ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १६६८) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८०/१५५२२/३३५०/चार, दि. २३ फेब्रुवारी १९८३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १५३) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धिपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८०/१५५२२/३३५०/सीआर ४०, दि. १५ ऑक्टोबर १९८३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६७८) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८१/३१५०१/३२५/१३, दि. १७ सप्टेंबर १९८३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६३०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८०/३०८८४/३२३/१३, दि. २९ सप्टेंबर १९८३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६४९) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८१/२०००७/सीआर १५/१३, दि. १ नोव्हेंबर १९८३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ७१५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८३/१३०१२/सीआर १२/तिरा, दि. ३० नोव्हेंबर १९८३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ७७३) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८३/४२३६/सीआर १३/तिरा, दि. ५ डिसेंबर १९८३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ७८५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १४८३/१६५१२/सीआर १९१३/तिरा, दि. २३ डिसेंबर १९८३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ८९४) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८३/४३२२/सीआर १४/तिरा, दि. ३० डिसेंबर १९८३ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ९१०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८१/८२४७/(सीआर ९३)/तिरा, दि. १७ फेब्रुवारी १९८४ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ८०) अन्वये सुधारलेले.

शासन शुद्धिपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८१/८२४७/(सीआर ९३)/तिरा, दि. १९ जुलै १९८४ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ४६७) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८३/५४३१/सीआर १८/तिरा, दि. २४ मे १९८४ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २६०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७९/१६३०७/सीआर १४२/तिरा, दि. ९ जानेवारी १९८५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८३/४२७५/सीआर १७७/तिरा, दि. २९ जानेवारी १९८५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २४६) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. आरझेडपी. २२८४/सीआर २५६/तिरा, दि. २२ ऑगस्ट १९८५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १००५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. आरझेडपी. १९८४/सीआर १७८/तिरा, दि. १५ नोव्हेंबर १९८५ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २८६५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४७६/२०७६/सीआर ३४/तिरा, दि. ७ एप्रिल १९८६ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. १२३) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. आरझेडपी. १७८३/सीआर ६७/तिरा, दि. २३ जून १९८६ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २०१) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. आरझेडपी. २२८३/सीआर-८६/तिरा, दिनांक १६ जुलै १९८६ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २३२) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. २४८४/सीआर-१६१/तिरा, दि. १० सप्टेंबर १९८६ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ४२७) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १०८५/२३५/सीआर-३७२/तेरा, दिनांक १५ ऑक्टोबर १९८६ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५९३) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. आरझेडपी. १८८४/सीआर-२५२/तिरा, दि. १४ मे १९८७ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५८१) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. आरझेडपी. १०८५/१३६/सीआर-३५३/तिरा, दि. ३ मार्च १९८८ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ११९) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. आरझेडपी. १९८७/सीआर-६९६/तिरा, दि. १३ सप्टेंबर १९८८ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ४९९) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. एपीटी. १०८८/सीआर-८५१/तिरा, दि. ३ एप्रिल १९८९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. २१०–२११) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. आरझेडपी. १०८५/सीआर-३५३/१३, दि. ३ ऑक्टोबर १९८९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ५८६–५८७) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. सेप्रनि. २३८९/सीआर-९५/८९/१३, दि. २० ऑक्टोबर १९८९ (म. रा., भाग चार-ब, पृ. ६०५-६०६) अन्वये सुधारलेले.

शा.अ., ग्रा.वि.वि., क्र. अेपीटी. १४८८/प्रक्र ८७८/१३, दिनांक २३ मे १९९० (म. रा, भाग ४-ब, पृ. २५६) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. अेपीटी. १०८९/सीआर-४६/१३, दिनांक २९ जून १९९० (म. रा., भाग ४-ब, पृ. २९०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. सेप्रनि. १९८९/सीआर १०१/८९/१३, दिनांक १६ जुलै १९९० (म.रा., भाग ४-ब, पृ. ३०३) अन्वये सुधारलेले

शा. अ., शुद्धिपत्रक ग्रा. वि. वि., क्र. अेपीटी. १४८८/सीआर-८७८/१३, दिनांक ६ ऑगस्ट १९९० (म. रा., भाग-४ ब, पृ. ३४५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. सेप्रनि. १८८९/सीआर-४५/८९/१३, दिनांक १६ ऑगस्ट १९९० (म. रा., भाग ४-ब, पृ. ८४२) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा वि. वि., क्र. सेप्रनि. २१८९/सीआर-८०/१३ दिनांक १ सप्टेंबर १९९० (म. रा., भाग ४-ब, पृ. ६१५) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा वि. वि. क्र. सेप्रनि. १६९०/सीआर-५१६/१३, दिनांक २५ ऑक्टोबर १९९० (म. रा., भाग ४-ब पृ. १८०३) अन्वये सुधारलेले

शा. अ. ग्रा. वि. वि. क्र. सेप्रनि. १६९०/सीआर-६१४/१३, दिनांक ८ नोव्हेंबर १९९० (म. रा., भाग ४-ब पृ. १८२८) अन्वये सुधारलेले

शा. अ., ग्रा. वि. वि. क्र. सेप्रनि. १४८९/सीआर-२६१/१३ दिनांक २२ नोव्हेंबर १९९० (म. रा., भाग ४-ब, पृ. ८५०) अन्वये सुधारलेले

शा. अ., ग्रा. वि. वि. क्र. अेपीटी. २४८३/सीआर-३२/१३, दिनांक ३० नोव्हेंबर १९९० (म. रा., भाग ४-ब, पृ. १८६६) अन्वये सुधारलेले.

शा. शुद्धिपत्रक, ग्रा. वि. वि., क्र. अेपीटी. १४८८/सीआर-८७८, दिनांक ५ डिसेंबर १९९० (म. रा., भाग ४-ब, पृ. १९०२) अन्वये सुधारलेले

शा.अ. ग्रा. वि. वि., क्र. अेपीटी. २४८३/१४०६/सीआर-३९८/१३, दिनांक २१ डिसेंबर १९९० (म.रा., भाग ४-ब, पृ. १९०९) अन्वये सुधारलेले.

शा.शु. ग्रा. वि. वि. क्रमांक अेपीटी. २४८३/सीआर-३२/१३, दिनांक २२ डिसेंबर १९९० (म.रा., भाग ४-ब, पृ. १९१३) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. सेप्रनि. १०६०/सीआर-६१३/१३, दिनांक ३१ डिसेंबर १९९९० (म. रा., भाग ४-ब, पृ. १९२७) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा.वि.वि क्रमांक सेप्रनि. १०८९/सीआर-३८१/१३, दिनांक १४ जानेवारी १९९१ (म.रा., भाग ४-ब, पृ. ५९) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. अेपीटी. २४८८/सीआर-११३९/१३, दिनांक २५ जानेवारी १९९० (म. रा., भाग ४-ब, पृ. ८७) अन्वये सुधारलेले.

शा. शु., ग्रा. वि. वि., क्र. सेप्रनि. १९९० सीआर-६१४/१३, दिनांक २० फेब्रुवारी १९९१ (म.रा., भाग ४-ब, पृ. १०९) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. सेप्रनि. १०८९/सीआर-४१/१३, दिनांक ८ एप्रिल १९९१ (म. रा., भाग ४-ब, पृ. १५७) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. सेप्रनि. १०८९/सीआर-७४२/१३, दिनांक १९ एप्रिल १९९० (म. रा., भाग ४-ब, पृ. १७०) अन्वये सुधारलेले.

शा. अ., ग्रा. वि. वि., क्र. आरझेडपी. १५८४/सीआर-१६९/१३, दिनांक २ मे १९९१ (म. रा., भाग ४-ब, पृ. १९९) अन्वये सुधारलेले.

शा. शु., ग्रा. वि. वि., क्र. सेप्रनि. १४८९/सीआर-२६१/८९/१३, दिनांक १५ जुलै १९९१ (म. रा., भाग ४-ब, पृ. २५७) अन्वये सुधारलेले.

महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ (सन १९६२ चा) महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक पाच याचे कलम २७४ पोट-कलम (२) खंड (३९) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि त्याबाबतीत महाराष्ट्र शासनास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन याद्वारे पुढील नियम करीत आहे. हे नियम उक्त कलम २७४ पोट-कलम (३) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे यापूर्वी प्रसिद्ध करण्यात आले आहेत :—

१. **संक्षिप्त नाव व प्रयुक्ती.**—(१) या नियमांस, महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा जिल्हा सेवा (सेवा प्रवेश) नियम, १९६७ असे म्हणता येईल.

(२) हे नियम जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन), जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) आणि जिल्हा सेवा (वर्ग चार) यातील सर्व पदांच्या सेवा प्रवेशांस लागू होतील आणि अन्यथा उपबंधित केले नसेल तर उक्त नियम—

(एक) आकस्मिकता निधीतून खर्च देण्यात येणारी आस्थापना, रोजंदारीवरील आस्थापना किंवा कार्यव्ययी आस्थापना यावरील पदे,

(दोन) ज्या पदांवर अंशकालिक नेमणुका करण्यात येतात अशी पदे, आणि

(तीन) ज्या पदांवर करार करून नेमणुका करण्यात येतात अशी पदे

यावरील सेवा प्रवेशास लागू होणार नाहीत.

२. **व्याख्या.**—संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर, या नियमात—

(एक) "अधिनियम" म्हणजे महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१,

(दोन) "परिशिष्ट" म्हणजे या नियमांस जोडलेले परिशिष्ट.

(तीन) जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावरील सेवा प्रवेशासंबंधात "नियुक्ती प्राधिकारी म्हणजे मुख्य कार्यकारी अधिकारी किंवा अधिनियमाचे कलम ९६, पोट-कलम (१) अन्वये मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याने अशा पदावर नेमणुका करण्याचा अधिकार ज्याला प्रदान केला असेल असा जिल्हा परिषदेचा कोणताही इतर अधिकारी

(चार) "जिल्हा सेवा" म्हणजे अधिनियमाचे कलम २३९, खंड (ब) अन्वये रचना करण्यात आलेली जिल्हा परिषदेची जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन), जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) किंवा जिल्हा सेवा (वर्ग चार),

(पाच) "तुल्य" म्हणजे तुल्य म्हणून मान्यता दिलेले,

(सहा) "शासन" म्हणजे महाराष्ट्र शासन,

(सात) "मान्यता प्राप्त" म्हणजे शासनाने मान्यता दिलेले,

[1][(आठ) "निवड मंडळ" म्हणजे महाराष्ट्र लोकसेवा (दुय्यम) निवड मंडळे आणि अधिनियम, १९७३ या महाराष्ट्र अधिनियम एकवीस च्या कलम ३ किंवा ६ अन्वये रचना करण्यात आलेले अनुक्रमे प्रादेशिक निवड मंडळ किंवा विशेष निवड मंडळ.]

३. जिल्हा सेवेवर नेमणुकीसाठी अनर्हता जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावर कोणत्याही व्यक्तीची—

(अ) ती—

(एक) भारताची नागरिक किंवा

(दोन) सिक्कीमची प्रजाजन किंवा

(तीन) नेपाळची प्रजाजन किंवा

(चार) भूतानची प्रजाजन किंवा

(पाच) पाकिस्तान, ब्रह्मदेश, सिलोन आणि केनया, युगांडासारखे पूर्व आफ्रिकीय देश आणि टांझानियांचे (पूर्वीचे टांगानिका आणि झांजिबार) संयुक्त प्रजासत्ताक या देशांतून भारतात कायम वास्तव्य करण्याच्या उद्देशाने ज्याने स्थलांतर केले असेल अशी मूळची भारतीय व्यक्ती, किंवा

(सहा) भारतात कायम वास्तव्य करण्याच्या उद्देशाने १ जानेवारी १९६२ पूर्वी भारतात आलेला तिबेटी निर्वासित,

असल्याशिवाय नियुक्ती करण्यात येणार नाही :

परंतु वरील प्रवर्ग (तीन), (चार), (पाच) आणि (सहा) याखाली येणारी व्यक्ती शासनाने जिच्या नावे पात्रता प्रमाणपत्र दिले असेल अशी असेल आणि जर ती प्रवर्ग (पाच) खालील व्यक्ती असेल तर, तिच्या नेमणुकीच्या तारखेपासून केवळ एक वर्षाच्या मुदतीपर्यंत पात्रता प्रमाणपत्र वैध राहील व त्या मुदतीनंतर जर ती भारताचा नागरिक होईल तरच केवळ तिला सेवेत ठेवण्यात येईल :

आणखी असे की, ज्या व्यक्तीच्या बाबतीत पात्रता प्रमाणपत्र आवश्यक असेल त्या व्यक्तीस [1][निवड मंडळ] किंवा इतर कोणतेही सेवाप्रवेश प्राधिकरण यांच्याद्वारा घेण्यात येणाऱ्या परीक्षेस किंवा मुलाखतीस किंवा दोन्हीसही दाखल करून घेता येईल आणि शासनाकडून आवश्यक ते प्रमाणपत्र मंजूर करून घेण्यात येईल या शर्तीस अधीन राहून ३ महिन्यांपेक्षा अधिक नसेल अशा मुदतीपर्यंत अशा प्रमाणपत्राशिवाय तिची तात्पुरती नेमणूक सुद्धा करता येईल; किंवा

(ब) जर तिला, जिल्हा परिषदेखालील सेवेतून किंवा कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाखालील सेवेतून किंवा कोणत्याही सरकारी सेवेतून गैरवर्तणुकीबद्दल बडतर्फ करण्यात आले असेल, किंवा

(क) जर [2][* *] ज्यामध्ये नैतिक अधःपाताचा समावेश होईल अशा अपराधाबद्दल तिला दोषी ठरविण्यात आले असेल, किंवा

(ड) जर त्याच्या एकापेक्षा अधिक बायका हयात असतील आणि स्त्री अमेदवारांच्या बाबतीत जर तिने ज्याची पूर्वीची बायको हयात आहे अशा व्यक्तीशी विवाह केला असेल, किंवा

(इ) अशा पदाकरिता अर्ज पाठविण्याच्या शेवटच्या तारखेस ती १८ वर्षे वयाची झाली नसेल तर तिची जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावर नियुक्ती करण्यात [3][येणार नाही.] किंवा

[4][(फ) जर आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत असेल व अशा पदाकरिता अर्ज पाठविण्याच्या शेवटच्या तारखेस, ती ४५ वर्षे वयाची झाली नसेल]

[5][* * * * * * *]

---

१. शासकीय अधिसूचना, दिनांक १५ ऑक्टोबर १९८१ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

२. शासकीय अधिसूचना, दिनांक १५ ऑक्टोबर १९८१ अन्वये हा मजकूर गाळण्यात आला.

३. शासकीय अधिसूचना, दिनांक २८ जानेवारी १९७१ अन्वये हा मजकूर गाळण्यात आला.

४. शासकीय अधिसूचना, दिनांक ३१ डिसेंबर १९९० अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

५. शासकीय अधिसूचना, दिनांक ३१ डिसेंबर १९९० अन्वये हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

RURAL DEVELOPMENT AND WATER CONSERVATION DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 26th February 1996

MAHARASHTRA ZILLA PARISHADS AND PANCHAYAT SAMITIS ACT, 1961.

No. SEPRANT. 1092/CR-670/92/13.—In exercise of the powers conferred by clause (*xxxix*) of sub-section (*2*) of section 274 of the Maharashtra Zilla Parishads and Panchayat Samitis Act, 1961 (Mah. V of 1962), and of all other powers enabling it in that behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following rules further to amend the Maharashtra Zilla Parishads District Services (Recruitment) Rules, 1967, the same having been previously published as required by sub-section (*3*) of the said section 274, namely :—

1. These rules may be called the Maharashtra Zilla Parishads District Services (Recruitment) (Amendment) Rules, 1996.

2. In rule 5 of the Maharashtra Zilla Parishads District Services (Recruitment) Rules, 1967, for the note to sub-rule (2), the following note shall be substituted, namely :—

" *Note*.—The upper age limit prescribed in the appendices to these rules for appointment to a post in a District Service shall be reckoned on the date of Competitive Written Examination or Interview, as the case may be. A candidate who exceeds the upper age limit at the time of actual appointment, shall be deemed to be within the prescribed age limit for the purpose of appointment ".

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

R. M. SURYAVANSHI,
Deputy Secretary to the Government.

Note.—The Maharashtra Zilla Parishads District Services (Recruitment)Rules, 1967 were last amended by Government Notification, Rural Development and Water Conservation Department, No. SEPRANT. 1589/CR-265/89/13, dated the 20th September 1995, published at pages 397-398 of the *Maharashtra Government Gazette*, Extraordinary, Part IV-B, dated the 20th September 1995.

This is the first amendment in the year 1996-97 to the Maharashtra Zilla Parishads District Services (Recruitment) Rules, 1967.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

४. शारीरिक पात्रता प्रमाणपत्र व चांगली वर्तणूक असल्याचा पुरावा सादर करणे.—जिल्हा सेवांमध्ये नेमणूक करावयाच्या उमेदवारांच्या वैद्यकीय तपासणीची तरतूद करण्याकरिता विहित करण्यात येतील अशा इतर नियमांस अधीन राहून, जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावरील नेमणुका (कलम २४१ अन्वये करण्यात येईल किंवा अधिनियमाच्या कलम २४२ अन्वये नेमून देऊन किंवा बढतीमुळे किंवा बदलीमुळे करण्यात येईल अशी नेमणूक नसणारी नेमणूक).

(अ) शासनाने वैद्यकीय तपासणीकरिता यथोचितरित्या नेमलेल्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे यासोबत जोडलेल्या नमुन्यातील, आरोग्यविषयक वैद्यकीय प्रमाणपत्र, आणि

(ब) नियुक्ती प्राधिकारी त्याबाबतीत आवश्यक करील असा चांगल्या वर्तणुकीचा पुरावा सादर करण्यात येईल यास (या शर्तीस) अधीन असतील :

परंतु, शासनास, सामान्य किंवा विशेष आदेशाद्वारे, कोणत्याही जिल्हा सेवेतील पदावर किंवा पदांच्या वर्गाकरिता उमेदवाराच्या किंवा उमेदवारांच्या सेवा प्रवेशासाठी शारीरिक पात्रतेचा दर्जा शिथिल करता येईल किंवा त्याची सूट देता येईल.

५. नेमणुकीसाठी अर्हता व नेमणूक करण्याची पद्धती.—(१) जिल्हा सेवा किंवा त्याखालील पदे यावरील नेमणुकीसाठी उमेदवारांस आवश्यक असलेल्या वय, शिक्षण अनुभव वगैरे संबंधातील अर्हता व उक्त पदांवरील नेमणुकीची पद्धती या गोष्टी, परिशिष्टे [1]"[एक ते तेरा मध्ये] नमूद केल्याप्रमाणे असतील :

परंतु, संबंधित सेवाप्रवेश नियमान्वये, जिल्हा सेवांतील पदांवरील नेमणुकीकरिता विहित करण्यात आलेल्या उच्चतर वयोमर्यादा, मागासवर्गातील उमेदवारांच्या बाबतीत, पाच वर्षांनी शिथिल करण्यात येतील.

(२) [2]"[महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा जिल्हा सेवाप्रवेश (निवड मंडळाच्या सल्ल्याशिवाय) नियम, १९६५ च्या नियम ४ अन्वये करण्यात येणाऱ्या नेमणुकांच्या बाबतीत आणि निवड मंडळाशी संबंधित पदांच्या बाबतीत मुख्य कार्यकारी अधिकारी ज्यावेळी विहित केलेली अर्हता धारण करणारे पात्र उमेदवार उपलब्ध नाहीत, असे प्रमाणपत्र देतील अशा वेळी] संबंधित विभागीय आयुक्त या नियमात अन्यथा तरतूद केली असेल त्या व्यतिरिक्त, अशा प्रत्येक प्रकरणांमध्ये, जिल्हा सेवांतील पदावरील नेमणुकीसाठी विहित करण्यात आलेल्या [3]"[सर्व अर्हता किंवा त्यापैकी कोणतीही अर्हता] कोणत्याही व्यक्तीच्या किंवा व्यक्तींच्या वर्गाच्या संबंधात शिथिल करण्यास नियुक्ती प्राधिकाऱ्यास परवानगी देऊ शकतील.

टीप.—या नियमाच्या परिशिष्टात जिल्हा सेवांतील पदांवरील नियुक्तीकरिता विहित करण्यात आलेली उच्चतर वयोमर्यादा ही, अशा पदासाठी अर्ज सादर करावयाच्या शेवटच्या तारखेपासून गणण्यात येईल.

६. नामनिर्देशन, बढती किंवा बदली करून नेमणुका.—(१) जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावर नामनिर्देशन करून नेमणूक करण्याची तरतूद संबंधित सेवाप्रवेश नियमात करण्यात आली असेल आणि अशा पदावर, यथास्थितीत, बढती देऊन किंवा बदली करून नेमणूक करण्यासाठी योग्य उमेदवार उपलब्ध नसतील त्याबाबतीत अशा पदांवरील नेमणूक नामनिर्देशन करून करता येईल आणि अशा बाबतीत, वय, शिक्षण, अनुभव वगैरेंच्या संबंधातील अर्हता, [ ]शासनाकडून निर्धारित करण्यात येतील त्याप्रमाणे असतील.

---

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २३ डिसेंबर १९८३ अन्वये, मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २८ जानेवारी १९७१ अन्वये, मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

[3] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २३ ऑगस्ट १९७५ अन्वये, मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(२) जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावर निश्चित प्रमाणात नामनिर्देशन करून आणि बढती देऊन नेमणूक करण्याची तरतूद, संबंधित सेवाप्रवेश नियमात करण्यात आली असेल आणि नामनिर्देशन करून किंवा यथास्थिती बढती देऊन या प्रमाणानुसार अशा पदावर नेमणूक करण्यासाठी योग्य उमेदवार उपलब्ध होत नसतील [1]"[आणि मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याने किंवा संबंधित निवड मंडळाने त्याप्रमाणे प्रमाणपत्र दिलेले असेल] त्या बाबतीत आयुक्तांच्या संमतीने उक्त प्रमाण शिथिल करून, बढती देऊन किंवा नामनिर्देशन करून अशा पदावर नेमणूक करता येईल.

(३) जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावर, अशा पदाच्या सेवाप्रवेश नियमानुसार, नामनिर्देशन करून किंवा बढती देऊन किंवा यथास्थिती बदली करून नेमणूक करण्यासाठी योग्य उमेदवार उपलब्ध नसतील त्याबाबतीत, शासनाच्या किंवा भारतातील इतर कोणत्याही शासनाच्या किंवा कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाच्या कोणत्याही विभागातील किंवा कार्यालयातील व्यक्तीची, निर्दिष्ट करण्यात आलेल्या मुदतीसाठी किंवा कायम स्वरुपात बदली करून उक्त पदावर नेमणूक करता येईल, मात्र अशी नेमणूक ही, अशा विभागाच्या किंवा सरकारी कार्यालयाच्या किंवा भारतातील इतर कोणत्याही शासनाच्या किंवा यथास्थिती स्थानिक प्राधिकरणाच्या सहमतीने, मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडून निर्धारित करण्यात येतील, अशा शर्तीस व अटीः अधीन असेल;.

परंतु, पाच वर्षांपेक्षा अधिक मुदतीसाठी किंवा कायम स्वरुपात करण्यात आलेली कोणतीही नेमणूक ही शासनाच्या मान्यतेने करण्यात येईल.

(४) जिल्हा सेवेतील पदावरील नेमणूक पदोन्नती करून करावयाची असेल त्याबाबतीत ज्येष्ठता-नि-गुणवत्ता, या आधारावर निवड करण्यात येईल :

[2]"[परंतु, उत्तम कर्मचाऱ्यांची निवड करण्यासाठी घेण्यात आलेल्या बक्षिस स्पर्धांमध्ये सर्वोत्तम ठरविण्यात आलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत सेवा ज्येष्ठतेची अट लागू होणार नाही].

(५) अन्यथा तरतूद करण्यात आली नसेल तर, जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावर नामनिर्देशन करून नेमण्यात आलेल्या उमेदवारास एक वर्षाच्या मुदतीसाठी परिवीक्षाधीन ठेवण्यात येईल. परंतु, अशा उमेदवाराचे काम आवश्यक त्या दर्जाचे नाही असे मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांचे मत होईल तर त्यास, त्याचा परिवीक्षाकाल वाढविता येईल.

(६) कोणत्याही व्यक्तीला, तिने एक वर्षापेक्षा कमी नसेल अशा अखंड मुदतीसाठी त्या पदावर समाधानकारकरित्या सेवा केली असेल ते किंवा तिची परिवीक्षेची मुदत तिने समाधानकारकरित्या पूर्ण केली असेल आणि ती विभागीय आणि/किंवा कोणतीही असल्यास, भाषा परीक्षा उत्तीर्ण झाली असेल ते आणि/किंवा असे पद धारण करण्याकरिता शासनाने ठरविलेले कोणतेही (असल्यास) प्रशिक्षण तिने यशस्वीरित्या घेतलेले असेल, त्याशिवाय जिल्हा सेवेतील पदावर कायम करण्यात येणार नाही.

स्पष्टीकरण.—पदासाठी कोणताही परिवीक्षेचा काल ठेवण्यात आला असेल तर तो पूर्ण झाल्यानंतर ज्या तारखेपासून उक्त व्यक्ती सतत स्थानापन्न असेल ती तारीख किंवा उक्त पद कायम स्वरुपात रिकामे झाले असेल तर ती तारीख या दोहोंपैकी जी नंतरची असेल त्या तारखेपासून, या पोट-नियमान्वये त्या व्यक्तीस कायम करण्यात येईल.

(७) या नियमांत काहीही अंतर्भूत असले तरी राज्य शासन जिल्हा परिषदेने आपल्याकडे घेतलेल्या खाजगी, प्राथमिक किंवा माध्यमिक शाळा धरून, कोणत्याही संस्थेतील कर्मचारी वर्गाच्या सदस्यांना, राज्य शासनाकडून त्याबाबतीत विनिर्दिष्ट करण्यात येतील अशा शर्तीस व अटीस अधीन राहून, जिल्हा परिषदेखालील योग्य अशा पदांवर, सामावून घेण्याबद्दल निदेश देऊ शकेल :

---

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २८ जानेवारी १९७१ अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक ११ नोव्हेंबर १९७१ अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

परंतु, अशा सदस्यांना, ज्या पदांवर सामावून घेण्यात आले असेल त्या पदांकरिता विहित करण्यात आलेल्या किमान शैक्षणिक अर्हता त्यांनी धारण केलेल्या असल्या पाहिजेत.

(८) या नियमांत काहीही अंर्भूतत असले तरी, अन्य जिल्हा परिषदेच्या जिल्हा सेवेतील कोणत्याही सदस्याने अर्ज केल्यानंतर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, दोन्ही जिल्हा परिषदांमध्ये परस्पर संमत करण्यात येतील अशा शर्तीवर व अटींवर आणि पुढील आणखी शर्तीस अधीन राहून, अशा सदस्यांची उक्त जिल्हा परिषदां-खालील ज्या जिल्हा सेवेत त्याने जे पद धारण केले असेल त्या जिल्हा सेवेतील पदावर नेमणूक करू शकते.

(एक) केवळ बढती देऊन भरण्यात येणाऱ्या पदांवर अशा नेमणूका करण्यात येणार नाहीत आणि त्या, नामनिर्देशन करून नेमणूक करण्यासाठी ज्या रिकाम्या जागा राखून ठेवण्यात आलेल्या असतील, त्या रिकाम्या जागांवर करण्यात येतील.

[1][(दोन) आपसांत (परस्पर) बदलीने अशी नेमणूक झाल्यावर नेमणूक झालेली व्यक्ती आपल्या पूर्वीच्या जिल्हा परिषदेची ज्येष्ठता कायम ठेवील किंवा ज्या जिल्हा परिषद कर्मचाऱ्यांच्या पदावर परस्पर बदलीद्वारे नेमणूक झाली असेल त्या कर्मचाऱ्यांची ज्येष्ठता या दोन्हींपैकी जी कमी असेल ती ज्येष्ठता स्वीकारील;]

(तीन) कर्मचाऱ्यांच्या विनंतीवरून अशी नेमणूक झाल्यास अशा नेमणूक झालेल्या व्यक्तींची त्या संवर्गातील सेवाज्येष्ठतानंतरच्या जिल्हा परिषदेमध्ये अशी नियुक्ती ज्या तारखेस झाली असेल त्या तारखेपासून राहील.

[2][(९) या नियमांत काहीही अंतर्भूत असले तरी, राज्य शासनाच्या किंवा त्यावेळी अंमलात असलेल्या कायद्यानुसार प्रस्थापित झालेल्या कोणत्याही महानगरपालिका किंवा नगरपरिषदेच्या विवाहित स्त्री कर्मचाऱ्याने विनंती अर्ज केल्यावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी, अशा कर्मचाऱ्याची राज्य शासन, महानगरपालिका, किंवा यथास्थिती नगरपरिषद आणि जिल्हा परिषद यांच्यामध्ये परस्पर संमत होतील अशा अटी व शर्तीवर आणि पुढील आणखी अटींच्या अधीन राहून जिल्हा परिषद सेवेतील पदांवर नियुक्त करू शकेल :—

(अ) अशा नेमणुका, केवळ पदोन्नतीने भरावयाच्या पदांवर करण्यात येणार नाहीत, आणि त्या नाम-निर्देशनाने भरण्यासाठी ज्या रिक्त जागा राखून ठेवलेल्या असतील अशा रिक्त जागांवर करण्यात येतील.

(ब) अशा नेमणुका जिल्हा परिषदेच्या जिल्हा सेवेतील पदांसाठी नेमलेल्या सेवा प्रवेश नियमांमध्ये त्या पदासाठी विहित केलेली शैक्षणिक अर्हता, अशा स्त्री विवाहित कर्मचारी धारण करीत असल्याशिवाय त्यांच्यामधून करण्यात येणार नाहीत.]

[3][* * * *]

(ड) अशा नेमणुकीनंतर, नेमण्यात आलेल्या विवाहित स्त्री कर्मचाऱ्यांना त्यांनी त्यांच्या पूर्वीच्या सेवेत मिळविलेल्या कोणत्याही लाभासाठी पात्र समजण्यात येणार नाही आणि सेवेत वरिष्ठतेच्या प्रयोजनार्थ ज्या पदावर त्यांची नियुक्ती करण्यात आली असेल ते पद अशा नियुक्तीच्या तारखेस जसे असेल त्याप्रमाणे उक्त पदाच्या संवर्गात त्यांना कनिष्ठतम समजण्यात येईल.

[4][परंतु जेव्हा अशा विवाहित स्त्री कर्मचारी जिल्हा परिषदेच्या जिल्हा सेवेतील पदांवर सेवा प्रवेशासाठी विहित केलेल्या उच्चस्तर वयोमर्यादेत बसत नसतील तेव्हा ती वयोमर्यादा शिथिल करण्यात येईल.]

[5][(१०) या नियमांत काहीही अंतर्भूत असले तरी, जिल्हा सेवेतील कोणत्याही सदस्याने आजारी पणाच्या सबबीवर वैद्यकीय कारणावरून विनंती अर्ज केल्यानंतर मुख्य कार्यकारी अधिकारी, आयुक्ताच्या पूर्वसंमतीने, अशा सदस्यांत आयुक्त विनिर्दिष्ट करतील अशा अटी व शर्तीवर जिल्हा परिषदेच्या जिल्हा सेवेतील दुसऱ्या एखाद्या पदावर बदलीने नियुक्त करू शकेल.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १४ जानेवारी १९९१ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.
[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २१ जुलै १९७८ अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.
[3] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २८ एप्रिल १९७९ अन्वये हा मजकूर गाळण्यात आला.
[4] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २८ एप्रिल १९७९ अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.
[5] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २० फेब्रुवारी १९८१ अन्वये हा मजकूर जादा दाखल करण्यात आला.

७. जिल्हा सेवेतील पदे राखून ठेवणे.—(१) या नियमांच्या प्रयोजनार्थ, मागास वर्ग पुढील विशिष्ठ जातीचे मिळून होतील :—

(एक) अनुसूचित जाती आणि बौद्ध धर्म स्वीकारलेल्या अनुसूचित जाती,

(दोन) विनिर्दिष्ट क्षेत्राबाहेर राहणाऱ्या अनुसूचित जमाती धरून अनुसूचित जमाती.

(तीन) अनुसूचित जमाती आणि भटक्या जमाती, आणि

(चार) इतर मागास जमाती, आणि

शासनाच्या नियंत्रणाखालील पदे व सेवा यांमधील सेवा प्रवेशाच्या प्रयोजनार्थ, प्रत्येक विशिष्ट जातीमध्ये, अशा जमाती म्हणून राज्य शासनाकडून जाहीर करण्यात आल्या असतील किंवा जाहीर करण्यात येतील अशा जमातीचा समावेश होईल.

(२) [1][राज्य शासन वेळोवेळी देईल अशा सूचनांस अधीन राहून] कोणत्याही जिल्हा सेवेतील कोणतीही पदे नामनिर्देशनाद्वारे भरावयाची असतील तेव्हा, मागासवर्गीयाच्या प्रत्येक विशिष्ट जातीच्या सदस्यांकरिता, पुढील टक्केवारीतील पदे राखून ठेवण्यात येतील :—

(एक) अनुसूचित जाती आणि बौद्ध धर्म स्वीकारलेल्या अनुसूचित जाती यांच्या सदस्यांकरिता १३ टक्के,

(दोन) विनिर्दिष्ट क्षेत्राबाहेर राहणाऱ्या अनुसूचित जमाती धरून, अनुसूचित जमातींच्या सदस्यांकरिता ७ टक्के,

(तीन) अनुसूचित जमाती आणि भटक्या जमाती यांच्या सदस्यांकरिता ४ टक्के,

(चार) इतर मागास जातींच्या सदस्यांकरिता १० टक्के:

[2][परंतु मागासवर्गीयांच्या कोणत्याही विशिष्ट वर्गातील सदस्यांसाठी असलेली राखीव जागांची टक्केवारी, विशिष्ट जिल्ह्यातील लोकसंख्या विचारात घेऊन राज्य शासन वाढवू शकेल.]

स्पष्टीकरण.—मागासवर्गाच्या प्रत्येक विशिष्ट जातीच्या सदस्यांकरिता राखून ठेवण्यात येणाऱ्या रिकाम्या जागांची संख्या मोजताना या नियमाच्या प्रारंभीच्या तारखेस अस्तित्वात असलेल्या सर्व रिकाम्या जागा किंवा उक्त तारखेनंतर निर्माण होणाऱ्या सर्व जागा हिशोबात घेण्यात येतील मागासवर्गाच्या प्रत्येक विशिष्ट जातीच्या सदस्यांकरीता अशा सर्व रिकाम्या जागा, जसजशा आणि जेव्हा त्या निर्माण होतील तेव्हा, उक्त तारखेस किंवा त्यानंतर निर्माण होणाऱ्या रिकाम्या जागांच्या संख्येवर आधारित आवश्यक तो (वाटा) कोटा पूर्ण होईपर्यंत, राखून ठेवण्यात येतील.

[3][(२-अ) राज्य शासन वेळोवेळी देईल अशा सूचनांच्या अधीन राहून, ज्या ज्यावेळी जिल्हा सेवेतील कोणतीही पदे पदोन्नतीने भरावयाची असतील त्या त्यावेळी, पुढील मागासवर्गीय प्रत्येक जातीच्या सदस्यांसाठी, ज्या श्रेणी व सेवेत नामनिर्देशनाने करावयाच्या नियुक्तांचे प्रमाण ५० टक्क्यांपेक्षा अधिक नाही त्या श्रेणी व सेवेतील वरिष्ठ पदांची जबाबदारी पेलण्याच्या योग्यतेच्या अधिन राहून सेवा ज्येष्ठतेच्या मूलाधारावर केलेल्या बढत्यांमध्ये राखीव जागा ठेवण्यात येतील. ... अशा :—

(एक) अनुसूचित जाती आणि बौद्ध धर्म स्वीकारलेल्या अनुसूचित जाती यांच्या सदस्यांकरिता १३ टक्के,

(दोन) विनिर्दिष्ट क्षेत्राबाहेर राहणाऱ्या अनुसूचित जमाती धरून, अनुसूचित जमाती सदस्यांकरिता ७ टक्के, आणि

(तीन) अनुसूचीत जमाती आणि भटक्या जमाती यांच्या सदस्यांकरिता ४ टक्के.]

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १९ सप्टेंबर १९७५ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.
[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १९ सप्टेंबर १९७५ अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.
[3] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १९ सप्टेंबर १९७५ अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

[1][(३) ज्यावेळी मागासवर्गातील विशिष्ट जातीसाठी राखून ठेवण्यात आलेली पदे, त्या विशिष्ट जातीतील योग्य उमेदवारांच्या अभावी, त्या जातीच्या उमेदवारांमधून भरता आली नसतील त्याबाबतीत ती पदे जोपर्यंत रिक्त ठेवण्यात येतील व ज्यांच्यासाठी ती राखीव आहेत त्या विशिष्ट जातीच्या उमेदवारांमधून ती पदे भरण्यात येतील तोपर्यंत तशीच पुढे चालू ठेवण्यात येतील :

परंतु नामनिर्देशनाने करावयाच्या सेवा प्रवेशाच्या बाबतीत उक्त पदे अशाप्रकारे ५ वर्षांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी पुढे चालू ठेवण्यात येणार नाहीत, आणि असे की, सर्वसाधारण राखीव पदांची एकूण संख्या ही सेवाभरतीच्या कोणत्याही प्रसंगी रिक्त असणाऱ्या पदांच्या एकूण संख्येच्या ५० टक्क्यांपेक्षा अधिक होता कामा नये :

परंतु आणखी असे की, ५० टक्क्यांपेक्षा अधिक असलेली पदे ५ वर्षाहून अधिक मुदतीसाठी ती पुढे चालू ठेवण्यात येणार नाहीत या शर्तीच्या अधीन राहून अशी पदे पुढील सेवा प्रवेशाच्या प्रसंगी चालू ठेवण्यात येतील.

(४) पदोन्नतीने सेवाप्रवेश देण्याच्या बाबतीत जर पोट-नियम (२-अ) मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या मागासवर्गातील तीन जातीच्या पदोन्नतीसाठी लायक असलेल्या उमेदवारांची संख्या, त्यांच्यापैकी कोणत्याही जातीसाठी वर्षभरामध्ये राखून ठेवण्यात आलेल्या रिक्त पदांच्या संख्येपेक्षा कमी भरत असेल, तर मुख्य कार्यकारी अधिकारी अशी कमतरता ज्या रिक्त पदांच्या बाबतीत निर्माण झाली ती रिक्त पदे अराखीव करण्यासाठी प्रस्ताव असल्यास अशा प्रस्तावासह विभागीय आयुक्तांना कळवितील. याबाबतीत कळविण्यात आलेली आकडेवारी तपासून जर कोणतेही रिक्त पद अराखीव करण्याचे विभागीय आयुक्तांकडून मान्य करण्यात आले तर अशा प्रकारे अराखीव करण्यात आलेले रिक्त पद एकत्रित निवड सूचीत समावेश असलेल्या कोणत्याही उमेदवारांच्या नियुक्तीने भरण्यात येईल, आणि ती राखीव जागा, सेवा प्रवेश देण्याच्या पुढील सतत तीन वर्षासाठी पुढे चालू ठेवण्यात येईल.]

८. **विभागीय व भाषा परीक्षा आणि प्रशिक्षण.**—या नियमांच्या उपबंधानुसार जिल्हा सेवेतील पदावर नेमणूक करण्यात आलेल्या किंवा त्यासाठी निवडण्यात आलेल्या उमेदवारांनी शासनाकडून त्याबाबतीत विहित करण्यात येतील अशा विभागीय आणि भाषा परीक्षा आणि/किंवा यांच्या उत्तीर्ण होणे आवश्यक असेल. [2][विहित नियमांनुसार यापैकी कोणतीही परीक्षा पास होण्यापासून सूट मिळण्यास असे उमेदवार पात्र समजण्यात येतील] त्यांनी, वेळोवेळी शासनाकडून ठरवून देण्यात येईल असे सेवा प्रवेश पूर्व आणि/किंवा सेवा प्रवेशोत्तर प्रशिक्षण घेणेसुद्धा आवश्यक असेल.

९. **शासकीय कर्मचारी इत्यादींच्या जिल्हा सेवेत नेमणुका.**—राज्य सरकारचा किंवा भारत सरकारचा किंवा कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाचा किंवा राज्य प्राप्तानुदान संस्थेचा कर्मचारी असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने राज्य सरकार, भारत सरकार, स्थानिक प्राधिकरण किंवा यथास्थिती राज्य प्राप्तानुदान संस्था यांची संमती मिळवून नंतर अशा पदाकरीता आपला अर्ज सादर केलेला नसेल तर ती कोणत्याही जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावर नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक केली जाण्यास पात्र असणार नाही.

स्पष्टीकरण.—कोणत्याही राज्य सरकारचा किंवा भारत सरकारचा कर्मचारी असेल अशा अर्जदाराच्या बाबतीत, संबंधित शासनाने केलेल्या नियमानुसार अर्ज करण्यात आला आहे याबद्दल अग्रेषण अधिकाऱ्याच्या पृष्ठांकनावरून किंवा अन्यथा नियुक्त प्राधिकाऱ्याची खात्री झाली असेल तर संबंधित शासनाची संमती मिळविण्यात आली असल्याचे गृहीत धरण्यात येईल.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १९ सप्टेंबर १९७५ अन्वये हा मजकूर, मूळ मजकुराऐवजी दाखल करण्यात आला.

[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १० सप्टेंबर १९८६ अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

१०. **प्रचार केल्याने उमेदवार अनर्ह ठरणे.**—उमेदवाराने किंवा त्याच्या नातलगांनी किंवा मित्रांनी, जिल्हा सेवेतील कोणत्याही पदावरील नेमणुकीबाबतच्या त्याच्या अर्जाचा किंवा अशा सेवेतील कोणत्याही उच्च पदावरील बढतीचा, प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष रीतीने पाठिंबा मिळविण्याचा केलेला कोणताही प्रयत्न, त्याला अशा नेमणुकीसाठी किंवा बढतीसाठी अनर्ह ठरवील.

११. **निरसन आणि व्यावृत्ती.**—या नियमांच्या प्रारंभाच्या निकटपूर्वी अंमलात असलेले, या नियमासारखेच असलेले सर्व नियम याद्वारे रद्द करण्यात येत आहेत :

परंतु, या नियमांतील कोणत्याही मजकुराचा, विभागीय निवड मंडळाशी किंवा यथास्थिती जिल्हा निवड मंडळाशी, विचारविनिमय करून किंवा महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा जिल्हा सेवा (सेवा-प्रवेश) (निवड मंडळाशी विचारविनिमय केल्याशिवाय) नियम, १९६५ यास अनुसरून नियुक्ती प्राधिकरणाकडून, या नियमांच्या प्रारंभाच्या तारखेच्या लगतपूर्वी, कोणत्याही नेमणूकांच्या किंवा नेमणुकांच्या वर्गाच्या संबंधात याबाबतीत कारणे लेखी नमूद करून शासनाकडून अन्यथा निदेश देण्यात आलेला नसेल तर, नामनिर्देशन करून करण्यात आलेल्या नेमणुकांवर परिणाम होणार नाही.

वैद्यकीय प्रमाणपत्राचा नमुना

(नियम ४ पहा)

मी याद्वारे प्रमाणित करतो की, ... जिल्हा परिषदेच्या (

) संवर्गातील (   ) पदावर नेमणूक

करण्यासाठी असलेले उमेदवार अ, ब, यांची तपासणी केली आणि त्याला/तिला ....

.... व्यतिरिक्त (सांसर्गिक किंवा अन्य) कोणताही रोग, शारीरिक दौर्बल्य किंवा

शारीरिक अपंगत्व असल्याचे आढळले नाही. ही गोष्ट (   )

कार्यालयात (   ) म्हणून नेमणुकीसाठी अनर्ह ठरविणार आहे असे

मला वाटत नाही. अ, ब, च्या स्वतःच्या निवेदनावरून त्याचे/तिचे वय .... वर्षे आहे आणि

दिसण्यावरून तो/ती सुमारे .... वर्षे वयाचा/वयाची आहे. त्याला/तिला ला

टोचण्यात आली आहे.

ओळख चिन्हे ....

....

डाव्या हाताच्या आंगठ्याचा ठसा ....

वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे पदनाम.

परिशिष्ट एक

[नियम ५ पहा]

जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (कृषि) व जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम कृषि) यात समाविष्ट असलेल्या पदांवरील नेमणुकीकरिता उमेदवारांच्या अर्हता व नेमणुका करण्याच्या पद्धती नमूद करणारे नियम

अनुक्रमांक (१)	सेवा व संवर्ग (२)	पद (३)	नेमणुकीकरिता अर्हता व नेमणुकीच्या पद्धती (४)
१	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (कृषि) प्रथम श्रेणी.	[1][* * * *] (दोन) कृषि अधिकारी.	(१) (अ) ज्या व्यक्तीने,— (एक) मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची कृषि विषयावरील पदवी किंवा इतर कोणतीही तुल्य अर्हता धारण केली असेल आणि जिने त्या श्रेणीतील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल, किंवा (दोन) जर तिने कृषि विषयातील पदवी किंवा त्यांच्या समतुल्य अर्हता धारण केली नसेल तर, त्या श्रेणीत सात वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल, अशा जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (कृषि), श्रेणी दोनमधील व्यक्तींची पदोन्नतीद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. किंवा (ब) जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून त्यांचे वय ३० वर्षांपेक्षा अधिक नसेल आणि (दोन) ज्यांनी कृषि विषयातील मान्यताप्राप्त स्नातकोत्तर पदवी किंवा कमीत कमी सतत तीन वर्षांच्या मुदतीच्या कृषि विषयक कामाच्या अनुभवासह, कृषि विषयातील मान्यताप्राप्त पदवी किंवा कोणतीही इतर तुल्य अर्हता धारण केली असेल अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २० नोव्हेंबर १९७८ अन्वये हा मजकूर वगळण्यात आला.

परिशिष्ट एक—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
१—चालू			(२) आवश्यकता व उपलब्धता यांस अधीन राहून, नामनिर्देशनाद्वारे [1][४० टक्क्यांपर्यंत] सेवा प्रवेश देण्यात येईल : परंतु द्वितीय श्रेणीमधील ज्या व्यक्तींनी सेवेत असताना, कृषि विषयातील स्नातकोत्तर अर्हता प्राप्त केली असेल अशा व्यक्ती नामनिर्देशनाच्या कोटयाच्या प्रमाणात या श्रेणीत पदोन्नती मिळण्यासाठी पात्र असतील.
२	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (कृषि) द्वितीय श्रेणी.	[2][* * * *] (दोन) कृषि पर्यवेक्षक.	(१)(अ) ज्यांनी जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (कृषि), श्रेणी तीनमध्ये अखंड सात वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी सेवा पूर्ण केली असेल व जे माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा इतर कोणतीही तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील अशा व्यक्तींना पदोन्नती देऊन नेमणूक करण्यात येईल. अशा व्यक्तींपैकी ज्या कृषि हा विषय घेऊन माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षेत किंवा तुल्य परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या असतील त्यांना अधिक पसंती देण्यात येईल : परंतु, जे मान्यताप्राप्त विद्यापीठाच्या कृषि विषयाचे पदवीधर असतील किंवा ज्यांनी इतर कोणतीही तुल्य अर्हता धारण केली असेल अशांच्या बाबतीत, तिसऱ्या श्रेणीतील सात वर्षे किमान सेवेबाबतची शर्त एक वर्षपर्यंत कमी करण्यात येईल. किंवा (ब) जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय [3][२८] वर्षांपेक्षा अधिक नसेल, आणि

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २९ डिसेंबर १९७२ अन्वये हा मजकूर मूळ मजकुराऐवजी दाखल करण्यात आला.
[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २० नोव्हेंबर १९७८ अन्वये हा मजकूर वगळण्यात आला.
[3] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २९ सप्टेंबर १९८३ अन्वये हा मजकूर मूळ मजकुराऐवजी दाखल करण्यात आला.

(१)	(२)	(३)	(४)
२—चालू			(दोन) मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचे कृषि विषयातील पदवीधर असतील किंवा इतर कोणतीही तुल्य अर्हता धारण करीत असतील अशा उमेदवारांची नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल : परंतु सेवेत असताना ज्यांनी कृषि विषयातील पदवी किंवा तुल्य अर्हता संपादन केली असेल असे. [1][* * * * * *] कनिष्ठ कृषि पर्यवेक्षक [2][ग्रामविकास अधिकारी] ग्रामसेवक, [1][* * * * *] किंवा सहाय्यक विस्तार अधिकारी (कृषि) हे नामनिर्देशनाच्या कोट्याच्या प्रमाणात या श्रेणीवर पदोन्नती मिळण्याकरिता पात्र असतील. (२) २५ टक्क्यांपेक्षा अधिक नसतील इतकी पदे पदोन्नतीद्वारे भरण्यात येतील.
३.	[3][जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (कृषि)] तृतीय श्रेणी.	कनिष्ठ कृषि पर्यवेक्षक.	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम कृषि) प्रथम श्रेणीमध्ये ज्या व्यक्तींनी त्या श्रेणीतील पाच वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल अशा व्यक्तीमधून पदोन्नतीद्वारे नेमणूक करण्यात येईल.
४.	[5][जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (कृषि) प्रथम श्रेणी.	दुय्यम सहाय्यक विस्तार अधिकारी (कृषि)	(एक) जे उमेदवार आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय ३० वर्षांपेक्षा अधिक नसेल, आणि

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २० नोव्हेंबर १९७८ अन्वये हा मजकूर वगळण्यात आला.
[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २० नोव्हेंबर १९७८ अन्वये हा मजकूर मूळ मजकुराऐवजी दाखल करण्यात आला.
[3] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २० नोव्हेंबर १९७८ अन्वये हा मजकूर वगळण्यात आला.
[4] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २० नोव्हेंबर १९७८ अन्वये हा मजकूर मूळ मजकुराऐवजी दाखल करण्यात आला.
[5] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २० नोव्हेंबर १९७८ अन्वये हा मजकूर गाळण्यात आला.

परिशिष्ट एक—समाप्त

(१)	(२)	(३)	(४)
४—चालू			(दोन) जे सातवी इयत्ता उत्तीर्ण झाले असतील, आणि (अ) ज्यांनी राज्य सरकारकडून मान्यता मिळालेल्या कृषि शाळेतील दोन वर्षांचा पाठ्यक्रम किंवा राज्य सरकारने तत्सम म्हणून जाहीर केलेला इतर कोणताही पाठ्यक्रम यशस्वीरीत्या पूर्ण केला असेल, किंवा (ब) ज्यांचे कृषिसंबंधी आवश्यक मूलोद्योग प्रशिक्षण झाले असेल म्हणजेच, राज्य सरकार विनिर्दिष्ट करील अशा प्रशिक्षण केंद्रात एक वर्षाचा पाठ्यक्रम यशस्वीरीत्या ज्यांनी पूर्ण केला असेल, किंवा (क) जे माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र किंवा तत्सम परीक्षा, कृषि विषयासह उत्तीर्ण झाले असतील. अशा उमेदवारामधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल.]
	[1][* * * *]		

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २० नोव्हेंबर १९७८ अन्वये हा मजकूर गाळण्यात आला.

परिशिष्ट एक-अ

(नियम ५ पहा)

जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (कृषि) यात समाविष्ट असलेल्या पदांवरील नेमणुकीकरिता उमेदवारांच्या अर्हता व नेमणूक करण्याच्या पद्धती नमूद करणारे नियम

अनुक्रमांक (१)	सेवा व संवर्ग (२)	पद (३)	नेमणुकीकरिता अर्हता व नेमणुकीच्या पद्धती (४)
१	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (कृषि)	विस्तार अधिकारी (कृषि)	१. (अ) जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (कार्यकारी व ग्राम विस्तार) तृतीय श्रेणीमधील व्यक्तींची एकतर पदोन्नतीद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. किंवा (ब) जे उमेदवार— (१) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय [१][२८] वर्षांपेक्षा अधिक नसेल आणि (२) ज्यांनी मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची कृषि विषयातील पदवी किंवा इतर कोणतीही अर्हता धारण केली असेल अशा उमेदवारांची नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल : परंतु कृषि विषयातील उच्च शैक्षणिक अर्हता आणि कृषिविषयक कामाचा अनुभव किंवा कृषि पद्धतीचे व्यवसायाचे ज्ञान व ग्रामीण जीवनाचा अनुभव असेल अशा उमेदवारांना अधिक पसंती देण्यात येईल. २. ५० टक्क्यांपेक्षा अधिक नसतील एवढी पदे नामनिर्देशनाद्वारे भरण्यात येतील.

[१] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २९ सप्टेंबर १९८३ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

परिशिष्ट दोन

(नियम ५ पहा)

जिल्हा तांत्रिक (वर्ग तीन) (पशुसंवर्धन) आणि जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम पशुसंवर्धन) यात समाविष्ट असलेल्या पदांवरील नेमणुकीकरिता उमेदवारांची अर्हता व नेमणूक करण्याच्या पद्धती नमूद करणारे नियम

अनुक्रमांक (१)	सेवा व संवर्ग (२)	पद (३)	नेमणुकीकरीता अर्हता व नेमणुकीच्या पद्धती (४)
[१][*	*	* *	* * * * * *]
२	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (पशुसंवर्धन) द्वितीय श्रेणी.	[२][पशुवैद्यकीय अधिकारी]	(१) (अ) जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (पशुसंवर्धन), श्रेणी तीन-मधील ज्या व्यक्तींनी त्या श्रेणीतील सात वर्षांपेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा पूर्ण केली आहे आणि जे कमीत कमी माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले आहेत अशा व्यक्तींची एक तर पदोन्नतीद्वारे नेमणूक करण्यात येईल, किंवा (ब) जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून, ज्यांचे वय ३० वर्षांपेक्षा अधिक नसेल आणि (दोन) जे कोणत्याही मान्यताप्राप्त महाविद्यालयाची पशुवैद्यक शास्त्रातील पदवी किंवा मान्यताप्राप्त संस्थेच्या पशुवैद्यक शास्त्रातील पदविका धारण करीत असतील अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. त्याबाबतीत महाराष्ट्र राज्याच्या वृत्तिधारी उमेदवारांना अधिक पसंती देण्यात येईल. (२) २५ टक्क्यांपेक्षा अधिक नसतील एवढी पदे पदोन्नतीद्वारे भरण्यात येतील.

[१] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २ मे १९९१ अन्वये हा मजकूर गाळण्यात आला.
[२] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २ मे १९९१ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(१)	(२)	(३)	(४)
३	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) [१][सहाय्यक पशुसंवर्धन अधिकारी] (पशुसंवर्धन) तृतीय श्रेणी.		[२][जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम पशुसंवर्धन) प्रथमश्रेणी मधील पशुधन पर्यवेक्षक पदावर कमीत कमी तीन वर्षे अखंड सेवा केली असेल अशा पशुधन पर्यवेक्षकांना पदोन्नती देवून नेमणूक करण्यात येईल.]
४	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) [३][पशुधन पर्यवेक्षक] (दुय्यम पशुसंवर्धन) प्रथम श्रेणी.		[४][१. नेमणूक पुढील पैकी कोणत्याही एकापद्धतीने करण्यात येईल :— (अ) जिने जिल्हा परीषदेत पशुधन पर्यवेक्षक या पदाच्या दर्जाखालील वर्ग तीनचे पद धारण करून त्या पदावर कमीत कमी तीन वर्षे अखंड सेवा केली असेल व नामनिर्देशनाने नेमणूक होण्यासाठी, खंड (ब) चा उपखंड (दोन) मध्ये विहित केलेली अर्हता जी धारण करीत असेल अशा सुयोग्य व्यक्तीला पदोन्नती देऊन : परंतु जिल्हा परिषदेतील पशुसंवर्धन विभागात वर्ग चार चे पद धारण करीत असलेली आणि नामनिर्देशनाने नेमूणूक होण्यासाठी खंड (ब) चा उपखंड (दोन) मध्ये विहित केलेली अर्हता धारण करीत असलेली व्यक्ती सुद्धा पदोन्नतीव्दारे नेमणूक होण्यासाठी विहित केलेल्या कोटया-मध्ये पदोन्नती देण्यासाठी पात्र असेल, किंवा (ब) पुढील उमेदवारांपैकी एखाद्या उमेदवाराचे नामनिर्देशन करून— (एक) जिल्हा परिषदेच्या सेवेत आधीपासून नसल्यास ज्यांचे वय २८, वर्षापेक्षा अधिक नसेल असे उमेदवार.

[१] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २ मे १९९१ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.
[२] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २ मे १९९१ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.
[३] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २ मे १९९१ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.
[४] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २ मे १९९१ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(१)	(२)	(३)	(४)
४—चालू			(दोन) जे माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परिक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर संचालकाकडून घेण्यात येणाऱ्या किंवा महाराष्ट्र राज्यातील कोणत्याही वैधानिक कृषि विद्यापीठाकडून घेण्यात येणाऱ्या पशुधन पर्यवेक्षक प्रशिक्षण पाठ्यक्रमात उत्तीर्ण झाले असतील किंवा तांत्रिक परीक्षा मंडळ, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकडून घेण्यात येणाऱ्या दुग्धशाळा क्षेत्र व्यवस्थपनातील दोन वर्षांचा पदविका अभ्यासक्रम उत्तीर्ण झाले असतील असे उमेदवार. २. पदोन्नतीने व नामनिर्देशनाव्दारे करावयाच्या नेमणुकीचे प्रमाणे ३ : १ असेल. ३. नामनिर्देशनाने नेमणूक केलेला उमेदवार १ वर्षाच्या मुदतीत परिविक्षा-धीन असेल.]
५	[१][* * * * * * * * *]		
६	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम [२][* * * *] पशुसंवर्धन), द्वितीय श्रेणी.	(दोन) पशुवैद्यकीय मिश्रक.	जिल्हा सेवा (वर्ग चार) परिवर यातील ज्या पशुवैद्यकीय व्रणोपचारकांनी महाराष्ट्र सरकारच्या पशुसंवर्धन विभागाने [३][दिलेले प्रात्यक्षिक व मौखिक परीक्षा उत्तीर्ण असल्याचे प्रमाणपत्र धारण केले असेल] आणि ज्यानी व्रणोपचारक म्हणून पाच वर्षांपेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा केली अशा पशुवैद्यकीय व्रणोपचारकांची पदोन्नती करून त्याद्वारे नेमणूक करण्यात येईल.

[१] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २ मे १९९१ अन्वये हा मजकूर गाळण्यात आला.
[२] वरीलप्रमाणे.
[३] शासकीय अधिसूचना, दिनांक ९ जानेवारी १९७४ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

परिशिष्ट तीन

(नियम ५ पहा)

जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (सहकार) आणि जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम सहकार) यांत समाविष्ट असलेल्या पदांवरील नेमणूकीकरिता उमेदवारांच्या अर्हता व नेमणुकोच्या पद्धती नमूद करणारे नियम.

क्रमांक	सेवा व संवर्ग	पद	नेमणुकीकरिता अर्हता व नेमणुकीच्या पद्धती
(१)	(२)	(३)	(४)
१	जिल्हातांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (सहकारी) प्रथम श्रेणी.	(एक) वरिष्ठ विस्तार अधिकारी (सहकारी). (दोन) वरिष्ठ सहकार अधिकारी.	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (सहकार) श्रेणी दोन यातील ज्या व्यक्तींनी त्या श्रेणीतील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल आणि सहकार व लेखाशास्त्र यातील सरकारी पदविका किंवा तुल्य परीक्षा आणि निबंधक, सहकारी संस्था यांनी घेतलेली लेखा चाचणी उत्तीर्ण झाल्या असतील अशा व्यक्तींना पदोन्नती देऊन नेमणूक करण्यात येईल : परंतु, जेव्हा लेखा चाचणी उत्तीर्ण झालेल्या व्यक्ती उपलब्ध नसतील तेव्हा लेखा चाचणी उत्तीर्ण झालेल्या नसतील त्या व्यक्तींना, त्यांच्या पदोन्नतीच्या तारखेपासून दोन वर्षांच्या कालावधीच्या आत या चाचणी परिक्षेत उत्तीर्ण झाले पाहिजे व चाचणी उत्तीर्ण न झाल्यास त्यांना पदावनत करण्यात येईल. या अटीवर पदोन्नती देण्यात येईल.
२	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (सहकारी) द्वितीय श्रेणी.	(एक) विस्तार अधिकारी (सहकारी) (दोन) सहकार अधिकारी.	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (सहकार) श्रेणी तीन यातील ज्या व्यक्तींनी त्या श्रेणीतील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल, आणि ज्या व्यक्ती सहकार व लेखाशास्त्र यातील सरकारी पदविका किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाल्या असतील अशा व्यक्तींना पदोन्नती देऊन नेमणूक करण्यात येईल : परंतु, जेव्हा सहकार व लेखाशास्त्र यातील पदविका किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या व्यक्ती उपलब्ध नसतील, तेव्हा सहकार व लेखाशास्त्र यातील

परिशिष्ट तीन—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
२—चालू			सरकारी पदविका किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाल्या नसतील त्या व्यक्तींना त्यांच्या पदोन्नतीच्या तारखेपासून दोन वर्षांच्या कालावधीच्या आत या चाचणी परिक्षेत उत्तीर्ण झाले पाहिजे व चाचणी उत्तीर्ण न झाल्यास त्यांना पदावनत करण्यात येईल या अटीवर पदोन्नती देण्यात येईल : आणखी असे की, ज्यांच्या वयाला ४५ वर्षे पूर्ण झाली असतील अशा व्यक्तींच्या बाबतीत, त्यांची सेवा व अनुभव लक्षात घेऊन आयुक्त, त्यांना सहकार व लेखाशास्त्र यातील पदविका परीक्षा उत्तीर्ण होण्यामधून सूट देऊ शकतील.
३	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (सहकार) तृतीय श्रेणी.	(एक) कनिष्ठ विस्तार अधिकारी (सहकार). (दोन) कनिष्ठ सहकार अधिकारी.	(१) (अ) जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम सहकार) प्रथम श्रेणी [1][किंवा जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम कार्यकारी अधिकारी व ग्राम विस्तार) (प्रथम श्रेणी) मधील ग्राम सेवक] यातील ज्या व्यक्ती माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाल्या असतील आणि ज्यांनी त्या श्रेणीतील ४ वर्षांपेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल अशा व्यक्तींची पदोन्नतीव्दारे नेमणूक करण्यात येईल, किंवा (ब) जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय [2][(२८)] वर्षांपेक्षा अधिक नसेल, आणि (दोन) वाङ्मय, विज्ञान, वाणिज्य, कृषि किंवा विधी या विषयातील मान्यता प्राप्त पदवी ज्यांनी संपादन केली असेल अशा उमेदवारांचेमधून नामनिर्देशना-द्वारे नेमणूक करण्यात येईल. अशा वेळी सहकार व लेखाशास्त्र यातील सरकारी पदविका जे उत्तीर्ण झाले असतील किंवा मान्यता प्राप्त स्नातकोत्तर पदविका किंवा सहकार व संलग्न विषयातील स्नातकोत्तर पदवी ज्यांनी धारण केली असेल अशा उमेदवारांना विशेष पसंती देण्यात येईल.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २५ जानेवारी १९७२ अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २९ सप्टेंबर १९८३ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(१)	(२)	(३)	(४)
			(२) ४० टक्क्यापेक्षा अधिक नसतील एवढी पदे पदोन्नतीद्वारे भरण्यात येतील.
४	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम सहकार) प्रथम श्रेणी.	(एक) सहायक विस्तार अधिकारी (सहकार) (दोन) सहकार पर्यवेक्षक.	(१) (अ) जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम सहकार) श्रेणी दोनमधील ज्या व्यक्तींनी त्या श्रेणीतील पाच वर्षापेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल त्या व्यक्तींची एकतर पदोन्नतीद्वारे नेमणूक करण्यात येईल किंवा (ब) जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय [1][२८] वर्षापेक्षा अधिक नसेल—गट कार्यवाह किंवा सहकारी संघटनांचे कार्यवाह यांच्या बाबतीत वयोमर्यादा ३५ वर्षापर्यंत शिथिल करण्यात येईल आणि (दोन) जे माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील, किंवा प्रादेशिक सहकारी शाळेचे पदविका पाठ्यक्रम प्रमाणपत्र धारण केले असेल किंवा महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघटनेद्वारे घेण्यात येणारी तुल्य परीक्षा जे उत्तीर्ण झाले असतील, किंवा जे प्राथमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा मराठीमध्ये उत्तीर्ण झालेले गट कार्यवाह किंवा कार्यवाह असतील आणि ज्यांना सहकारी संस्थांच्या पर्यवेक्षण, निरीक्षण किंवा व्यवस्थापन याचा पाच वर्षापेक्षा कमी नसेल एवढा प्रत्यक्ष अनुभव असेल अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल : परंतु जे माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील आणि प्रादेशिक सहकारी शाळेचा सहकारी पदविका पाठ्यक्रम किंवा महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघटनेद्वारा घेण्यात येणारी तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २९ सप्टेंबर १९८३ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

परिशिष्ट तीन—समाप्त

(१)	(२)	(३)	(४)
४—चालू			असतील किंवा ज्यांना सहकारी संस्थांचे पर्यवेक्षक, निरीक्षण किंवा व्यवस्थापन यातील कमीत कमी एक वर्षाचा प्रत्यक्ष अनुभव असेल अशा उमेदवारांना प्रथम पसंती देण्यात येईल. (२) नामनिर्देशनाद्वारे किंवा पदोन्नतीव्दारे नेमण्यात आलेल्या व्यक्तीस, जर ती आधीच प्रादेशिक सहकारी शाळेची परीक्षा उत्तीर्ण झाली नसेल, तर, तिला प्रशिक्षणाकरिता पाठविल्याच्या लगत नंतर दोन वेळा लागोपाठ मिळणाऱ्या संधीत प्रादेशिक सहकारी शाळेची सहकारी पदविका परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक करण्यात येईल. विहित केलेल्या मुदतीत परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास नामनिर्देशनाव्दारे नियुक्त केलेल्या व्यक्तींच्या बाबतीत पदावरील नेमणुका त्यांना सोडून द्यावी लागेल व पदोन्नतीद्वारे नेमणुक करण्यात आलेल्या व्यक्तींच्या बाबतीत, त्यांचे निम्न श्रेणीत प्रत्यावर्तन होईल : परंतु, योग्य बाबतीत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, परिक्षा उत्तीर्ण होण्याचा कालावधी एक किंवा दोन वर्षांनी वाढवू शकतील किंवा विशेष कारणे लेखी नमूद करून ती परिक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देऊ शकेल. (३) पदांच्या २५ टक्क्यापेक्षा अधिक नसतील एवढी पदे पदोन्नतीद्वारे भरण्यात येतील.
५	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम सहकार) द्वितीय श्रेणी.	कनिष्ठ सहकार पर्यवेक्षक	जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्याचे वय [1][२८] वर्षापेक्षा अधिक नसेल आणि (दोन) जे प्राथमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तत्सम परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील अशा उमेदवारामधून नामनिर्देशनाव्दारे नेमणुक करण्यात येईल.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २९ सप्टेंबर १९८३ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

परिशिष्ट चार

(भाग एक)

(नियम ५ पहा)

जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) आणि जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) यात समाविष्ट असलेल्या पदांच्या नेमणुकीकरीता उमेदवारांच्या अर्हता व नेमणुकीच्या पद्धती नमूद करणारे नियम.

अनुक्रमांक (१)	सेवा व संवर्ग (२)	पद (३)	नेमणुकीकरिता अर्हता व नेमणुकीच्या पद्धती (४)
१	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) प्रथम श्रेणी.	(एक) वरिष्ठ विस्तार अधिकारी (शिक्षण). (दोन) सहाय्यक शिक्षण अधिकारी (वरिष्ठ),	१. जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक), श्रेणी दोन मधील ज्या व्यक्तींनी त्या श्रेणीतील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल अशा व्यक्तींच्या पदोन्नतीद्वारे व जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) यातील माध्यमिक शाळांतील प्रशिक्षित स्नातक सहाय्यक शिक्षक असून ज्यांना बी. एड. पदवी घेतल्यानंतरच्या ६ वर्षांचा अध्यापनाचा अनुभव असेल अशा व्यक्तींची पदोन्नतीद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. २. माध्यमिक शाळांतील सहाय्यक शिक्षकांच्या पदोन्नतीचे प्रमाण २० टक्क्यां-पेक्षा अधिक नसेल.
२	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) द्वितीय श्रेणी.	(एक) विस्तार अधिकारी (शिक्षण) (दोन) सहाय्यक शिक्षण अधिकारी (तीन) वरिष्ठ सहाय्यक शिक्षण उप निरीक्षक.	१. (अ) जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) श्रेणी तीनमधील ज्या व्यक्तींनी त्या श्रेणीतील ५ वर्षांपेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल अशा व्यक्तींची एकतर पदोन्नतीद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. [2][* * * * *] किंवा [1][(ब) जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) मधील सहाय्यक शिक्षक आणि जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) मधील प्राथमिक शिक्षक व अध्यापक ज्यांना— (एक) बी. एड. पदवी (किंवा तत्सम शैक्षणिक अर्हता) धारण केल्यानंतरचा प्राथमिक किंवा माध्यमिक शाळांतील अगर कनिष्ठ महाविद्यालयातील अध्यापनाचा कमीत कमी तीन वर्षांचा अनुभव असेल, किंवा

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १६ एप्रिल १९७५ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २३ डिसेंबर १९८३ अन्वये हा मजकूर वगळण्यात यावा.

(१)	(२)	(३)	(४)
२—चालू			(दोन) बी. एड. पदवी (किंवा तुल्य शैक्षणिक अर्हता) धारण केल्यानंतरचा प्राथमिक किंवा माध्यमिक शाळा तपासण्याचा कमीत कमी तीन वर्षांचा अनुभव असेल किंवा (तीन) माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा पास झाल्यानंतरच्या पाच वर्षांचा अध्यापनाचा अनुभव आणि शिक्षकांचे प्रशिक्षण घेतले असेल. अशा शिक्षक व अध्यापकांमधून योग्य उमेदवारांची तात्पुरती बदली करण्यात येईल.] (क) जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय ३५ वर्षांपेक्षा अधिक नसेल. (दोन) मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचे स्नातक असतील, आणि [1][(तीन) (अ) बी. एड. पदवी (किंवा तुल्य शैक्षणिक अर्हता) घेतल्या-नंतरच्या प्राथमिक किंवा माध्यमिक शाळांतील अगर कनिष्ठ महाविद्यालयातील कमीत कमी तीन वर्षांचा अध्यापनाचा अनुभव असेल किंवा (ब) बी. एड. पदवी (किंवा तुल्य शैक्षणिक अर्हता) धारण केल्यानंतरचा प्राथमिक किंवा माध्यमिक शाळा तपासण्याचा कमीत कमी तीन वर्षांचा अनुभव असेल किंवा (क) माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा पास झाल्यानंतरच्या पाच वर्षांचा अध्यापनाचा अनुभव आणि शिक्षकांचे प्रशिक्षण घेतले असेल, अशा उमेदवारामधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल.]: परंतु, चांगली अर्हता आणि/किंवा अनुभव असणाऱ्या उमेदवारांच्या बाबतीत वयोमर्यादा शिथिल करण्यात येईल.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १६ एप्रिल १९७५ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(१)	(२)	(३)	(४)
२—चालू			[1][परंतु आणखी असे की, जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) मधील सहाय्यक शिक्षक किंवा जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) मधील प्राथमिक शाळा शिक्षक हे जर दिनांक १ जानेवारी १९७६ रोजी एक वर्षापेक्षा अधिक कालावधीसाठी विस्तार अधिकारी (शिक्षण) व्दितीय श्रेणी किंवा वरिष्ठ सहाय्यक शिक्षक उप निरीक्षक हे पद धारण करीत असतील तर नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांनी अशा सहाय्यक शिक्षकांच्या किंवा प्राथमिक शिक्षकांच्या बदलीने /तात्पुरत्या बदलीने अगोदरच केलेल्या नेमणुकांवर या नियमातील कशाचाही परिणाम होणार नाही.] २. ७५ टक्क्यापेक्षां कमी नसतील एवढी पदे नामनिर्देशनाव्दारे व बदलीद्वारे भरण्यात येतील. ३. या पदावर नेमण्यात आलेल्या व्यक्तींना त्यांनी समाज शिक्षणाचा प्रशिक्षण पाठ्यक्रम पूर्ण करणे आवश्यक करता येईल. त्यांच्यापैकी प्रशिक्षण घेण्याकरिता ज्यांची निवड झाली असेल त्यांनी सोबत जोडलेल्या नमुना "अ" मधील करारनामा करुन दिला पाहिजे.
३	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) तृतीय श्रेणी.	(एक) कनिष्ठ विस्तार अधिकारी (शिक्षण). (दोन) सहायक शिक्षण उप निरीक्षक (तीन) सहाय्यक शिक्षण अधिकारी (कनिष्ठ)	(१) जे उमेदवार— (अ) माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र व एस. टी. सी. किंवा तुल्य आहे ती धारण करीत असतील व ज्यांना माध्यमिक किंवा पूर्ण माध्यमिक शाळांतील कमीत कमी ७ वर्षांचा अध्यापनाचा अनुभव असेल असे सहायक अध्यापक, सहायक अध्यापिका, चित्रकला शिक्षक, हिंदी शिक्षक व गृहविज्ञान अध्यापक/अध्यापिका : परंतु जे बी. ए. किंवा बी. एस. सी. व एस. टी. सी. किंवा टी. डी. आहेत अशांच्या बाबतीत अध्यापनाचा अनुभव ३ वर्षापर्यंत अनुभव ३ वर्षापर्यंत कमी करता येईल.

(१)	(२)	(३)	(४)
३—चालू			(ब) असे जे प्रकृतिने सुदृढ असतील असे जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) व जिल्हा परिषदेच्या जिल्ह्यातील अधिकृत नगरपालिका यातील [1][* * * *] आणि (एक) जे माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परिक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले आहेत अशांच्या बाबतीत अध्यापन अर्हता मिळविल्यानंतर १० वर्षापेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा ज्यांनी पूर्ण केली असेल किंवा जे प्राथमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील अशांच्या बाबतीत अध्यापन अर्हता मिळविल्यानंतर १५ वर्षाची अखंड सेवा ज्यांनी पूर्ण केली असेल. किंवा (दोन) सेवेत असतांना जे पदवी परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील व बी.एड किंवा तुल्य पदवी ज्यांनी धारण केली असेल व प्रशिक्षित (प्राथमिक) शिक्षक म्हणून ७ वर्षापेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा ज्यांनी पूर्ण केली असेल असे प्रशिक्षित प्राथमिक शिक्षक. (क) ज्यांनी माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र व एस. टी. सी. प्रमाणपत्र धारण केले असेल आणि त्या श्रेणीतील सात वर्षापेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा पूर्ण केली असेल असे जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) दुय्यम शैक्षणिक श्रेणी एक मधील सहाय्यक विस्तार अधिकारी (शिक्षण) व शिक्षण सहाय्यक (२) ७५ टक्क्यापेक्षा कमी होणार नाहीत एवढी पदे वरील प्रकार (१) (ब) मध्ये येणाऱ्या प्रशिक्षित प्राथमिक शिक्षकांच्या पदोन्नतीद्वारे भरण्यांत येतील. (३) या पदांवर नेमण्यांत आलेल्या व्यक्तींना त्यांनी समाज शिक्षणाचा प्रशिक्षण पाठ्यक्रम पूर्ण करणे आवश्यक करता येईल हे प्रशिक्षण घेण्यांकरिता ज्यांची निवड झाली असेल त्यांनी सोबत जोडलेल्या नमुना "अ" मधील करारनामा करुन दिला पाहिजे.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक ११ जानेवारी, १९७१ अन्वये हा मजकूर गाळण्यात आला.

नमुना "अ"

[परिशिष्ट ४ भाग १ चे नियम २(२), ३ व ४(३) पहा.]

या अधिलेखाद्वारे सर्व लोकांस ज्ञात व्हावे की, ... येथील मी .... (ज्याचा यात यापुढे "प्रशिक्षार्थी" असा उल्लेख करण्यात आला आहे.) जिल्हा परिषदेतील (जिचा यात यापुढे "परिषद" असा उल्लेख करण्यात आला आहे.) .... यांना द्यावयाची रु. .... (रु.) परिषदेस देण्यास बद्ध झालो आहे व दृढतापूर्वक बांधला गेलो आहे व ती रक्कम योग्य व रास्तपणे देण्यास मी या अधिलेखाद्वारे मला स्वत:ला, माझ्या वारसांना, मृत्यूपत्र व्यवस्थापकांना, कारभाऱ्यांना व वैध प्रतिनिधींना या अधिलेखाद्वारे बांधून घेत आहे. .... १९ रोजी यावर सही केली.

ज्याअर्थी, ... येथील प्रशिक्षण केंद्रात .... मुदतीसाठी समाज शिक्षण व समाजकल्याण अधिकारी (पुरुष/समाज शिक्षण व समाजकल्याण अधिकारी (स्त्री) या पदाच्या प्रशिक्षण पाठ्यक्रमासाठी (ज्याचा यात यापुढे "उक्त पाठ्यक्रम" असा उल्लेख करण्यात आला आहे) परिषदेने या प्रशिक्षणार्थीची निवड केली आहे.

आणि ज्याअर्थी, उक्त प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर, त्या पदासाठी जिल्हा परिषद विहित करील असे वेतन व भत्ते यावर तीन वर्षे मुदतीसाठी प्रशिक्षणार्थी .... म्हणून जिल्हा परिषदेची सेवा करील व त्या प्रयोजनांसाठी जिल्हा परिषदेच्या नावाने आवश्यक ते बंधपत्र करून देईल व या शर्तीवर; परिषदेने प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण घेत असताना इतर गोष्टींबरोबर रु. .... चे वेतन व वेतन व भत्ते यासह रु. .... वित्त लब्धी देण्याचे मान्य केले आहे.

त्याअर्थी, आता प्रशिक्षणार्थीने पुढील गोष्टी केल्यास हे बंधपत्र निरर्थक होईल. अन्यथा ते पूर्णपणे अंमलात राहील.—(१) प्रशिक्षणार्थी, उक्त पाठ्यक्रम साक्षेपाने चालू ठेवील व पूर्ण करील आणि उक्त पाठ्यक्रमासाठी परिषदेकडून वेळोवेळी विहित करण्यात येतील अशा नियमांचे पालन करील आणि प्रशिक्षण घेत असताना चांगली वर्तणूक ठेवील व उक्त पाठ्यक्रमाला नियमितपणे उपस्थित राहील व परिषदेचा मुख्य कार्यकारी अधिकारी किंवा त्याबाबत त्याने नामनिर्दिष्ट केलेला अधिकारी यांच्या मते समाधानकारक असेल अशी प्रगती करील व विहित केलेल्या सर्व परीक्षा पहिल्या प्रयत्नातच उत्तीर्ण होईल.

(२) प्रशिक्षणार्थी स्वेच्छेने, उक्त पाठ्यक्रम पूर्ण होण्यापूर्वी व परिषदेच्या पूर्व परवानगीशिवाय पाठ्यक्रम बंद करणार नाही व गैरवर्तणूक, प्रशिक्षणास उपस्थित राहण्यास हयगय किंवा ...त, आळशीपणा किंवा गैरशिस्त यासाठी परिषदेकडून त्याला मुक्त करण्यात, काढून ...त, किंवा बडतर्फ करण्यात आलेले नसेल, आणि

(३) उक्त पाठ्यक्रम पूर्ण केल्यानंतर व उक्त पाठ्यक्रमाची अंतिम परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर उक्त पाठ्यक्रम पूर्ण केल्यासंबंधी प्रशिक्षणार्थीने दिलेली नोटीस परिषदेस मिळाल्यापासून .... च्या आत परिषदेने सेवा करण्यात सांगितले असता परिषदेत सेवा करील, अशी वरील नोटी........ यास .... म्हणू प्रशिक्षणार्थीने उक्त पाठ्यक्रम संपल्यावर त्या पदासाठी ठरविलेल्या वेतनश्रेणीवर केलेल्या नेमणुकीचे तात्काळ दिली पाहिजे व ती परिषदेने त्या पदासाठी ठरविलेल्या असली पाहिजे अन्यथा ती पूर्णपणे अंमलात तारखेपासून किमान तीन वर्षांच्या मुदतीसाठी असली पाहिजे अन्यथा ती पूर्णपणे अंमलात आधारभूत राहील.

याद्वारे असा करार करण्यात येत आहे की, प्रशिक्षार्थीने उपरोक्त अटी व शर्तींपैकी कोणत्या अटी व शर्तीचे उल्लंघन केल्यास, उक्त संपूर्ण रक्कम रु. .... किंवा त्या मुदतीत

परिशिष्ट चार—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
४ [* * * *]			
५	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) प्रथम श्रेणी.	(दुय्यम (एक) सहाय्यक विस्तार अधिकारी (शिक्षण). (दोन) शिक्षण सहाय्यक	(अ) ज्यांनी माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र आणि एस. टी. सी. किंवा इतर कोणतेही तुल्य अर्हता धारण केली असेल व ज्यांना दोन वर्षांपेक्षा कमी नसेल एवढा अध्यापनाचा अनुभव असेल अशा सहाय्यक अध्यापक व सहाय्यक अध्यापिकांच्या एकतर तात्पुरत्या बदलीव्दारे नेमणुका करण्यात येतील, किंवा (ब) जे माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परिक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील अशांच्या बाबतीत अध्यापन अर्हता मिळविल्यानंतर ५ वर्षांपेक्षा कमी नसेल एवढी अखंड सेवा ज्यांनी पूर्ण केली असेल व जे प्राथमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील अशांच्या बाबतीत अध्यापन अर्हता मिळविल्यानंतर १० वर्षांची अखंड सेवा ज्यांनी पूर्ण केली असेल अशा निवड श्रेणी पद धारण करणाऱ्या प्रशिक्षित प्राथमिक शिक्षकांच्या तात्पुरत्या बदलीव्दारे नेमणूक करण्यात येईल.
[* * * *]			
[* * * *]			
	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) व्दितीय श्रेणी.	(दुय्यम कनिष्ठ शिक्षण सहाय्यक	जे उमेदवार— (एक) आधिपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय (२८) वर्षांपेक्षा अधिक नसेल आणि (दोन) जे प्राथमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले आहेत, अशा उमेदवाराच्या नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूका करण्यात येतील.

१, २ व ३ शासकीय अधिसूचना ... र १९८३ अन्वये गाळण्यात आला.

४ शासकीय अधिसूचना ... ३ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

परिशिष्ट चार

(भाग दोन)

(नियम ५ पहा)

जिल्हा तंत्र सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) आणि जिल्हा सेवा (वर्ग ती) (दुय्यम शैक्षणिक) यामध्ये समाविष्ट असलेल्या पदांवरील नेमणुकीकरिता उमेदवारांची अर्हता व नेमणुक करण्याची पद्धती नमूद करणारे नियम.

(अध्यापन कर्मचारीवर्ग)

अनुक्रमांक (१)	सेवा व संवर्ग (२)	पद (३)	नेमणुकीकरिता अर्हता व नेमणुकीच्या पद्धती (४)
१	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) उच्च माध्यमिक शाळेतील मुख्याध्यापक/मुख्याध्यापिका.	(एक) माध्यमिक शाळेतील मुख्याध्यापक.	(एक) ज्यांनी सहायक शिक्षक म्हणून पाच वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी अखंड सेवा केली असेल अशा जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक मधील प्रशिक्षित स्नातक सहायक शिक्षकांची पदोन्नती करून, किंवा
		(दोन) माध्यमिक शाळेतील मुख्याध्यापिका.	(दोन) बी.एड. झाल्यानंतर ज्यांना पाच वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतका अध्यापनाचा अनुभव असेल अशा वरिष्ठ सहायक शिक्षण उप-निरीक्षक विस्तार अधिकारी (शिक्षण) यांची पदोन्नती करून नेमणूक करण्या येईल.
२	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) उच्च माध्यमिक शाळेतील अधिव्याख्याते.	[1][उच्च माध्यमिक शाळेतील (कनिष्ठ महाविद्यालयातील) शिक्षक.	[1][(अ) जे पुढीलप्रमाणे शैक्षणिक अर्हता धारण करीत असतील अशा जिल्हा परिषदेच्या अध्यापन कर्मचारीवर्गातील सदस्यांची उपलब्ध रिक्त पदांच्या २५ टक्के इतक्या पदांवर एकतर पदोन्नतीद्वारे नेमणूक करण्यात येईल :— (एक) संबंधित विषयाची द्वितीय श्रेणीतील स्नातकोत्तर पदवी आणि महाराष्ट्र सरकारच्या शिक्षण विभागाने मान्यता दिलेले अध्यापनाती प्रमाणपत्र, किंवा पदविका, किंवा बी.एड.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २३ जून १९८६ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

परिशिष्ट चार—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
२—चालू			(दोन) जर उपलब्ध सर्व रिक्त पदे भरण्यासाठी वरील उप-खंड (एक) मध्ये उल्लेखिलेली शैक्षणिक अर्हता धारण करणाऱ्या जिल्हा परिषदेच्या अध्यापन कर्मचारीवर्गापैकी सदस्य उपलब्ध नसतील, तर पदोन्नतीच्या २५ टक्के पदांपैकी उर्वरित रिक्त पदांवर अध्यापन कर्म.......तील संबंधित विषयाची उत्तीर्ण श्रेणीतील (पास क्लास) स्नातकोत्तर पदवी आणि महाराष्ट्र सरकारच्या शिक्षण विभागाने मान्यता दिलेले, अध्यापनातील प्रमाणपत्र, किंवा पदविका, किंवा बी.एड : परंतु असे की, अशा शिक्षकांची पदोन्नतीने केलेली नेमणूक ही एकतर संबंधित विषयाची द्वितीय श्रेणीतील स्नातकोत्तर पदवी ही विहित अर्हता संबंधित शिक्षकांनी पाच वर्षांच्या कालावधीत प्राप्त करणे आवश्यक आहे. आणि वरील उप-खंड (एक) मध्ये उल्लेखित विहित अर्हता प्राप्त करीपर्यंत अर्हताप्राप्त कनिष्ठ महाविद्यालय शिक्षकांसाठी नमूद केलेल्या वेतनश्रेणीसाठी ते पात्र होणार नाहीत, या अटीच्या अधीन राहून करण्यात येईल, किंवा ४ (ब) जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून, ज्यांचे वय २८ वर्षांपेक्षा अधीक नसेल, आणि (दोन) संबंधित विषयातील द्वितीय श्रेणीतील स्नातकोत्तर पदवी आणि महाराष्ट्र सरकारच्या शिक्षण विभागाने मान्यता दिलेले अध्यापन प्रमाणपत्र किंवा पदविका, किंवा बी.एड. अर्हता धारण करीत असतील, किंवा (तीन) लेखा शास्त्रांतील सनदीसह वाणिज्य विषयाची द्वितीय श्रेणीतील पदवी धारण करीत असतील असे उमेदवार, जे अगोदरच लेखाशास्त्रातील सनद ही व्यावसायिक अर्हता धारण करतात त्यांनी शासनाच्या शिक्षण विभागाने मान्यता दिलेले अध्यापनांचे प्रमाणपत्र. किंवा पदविका, किंवा बी.एड. ही व्या...यिक अर्हता प्राप्त करण्याची आवश्यकता नाही, किंवा

(१)	(२)	(३)	(४)
२—चालू			(चार) विज्ञान शास्त्राची द्वितीय श्रेणीतील पदवी (म्हणजे बी.एस.सी. किंवा बी.टेक. पदवी) धारण करीत असतील अशा उमेदवारांनी शासनाच्या शिक्षण विभागाचे मान्यताप्राप्त अध्यापन प्रमाणपत्र., किंवा बी.एड. किंवा पदविका ही व्यवसायिक अर्हता, त्यांच्या नियुक्तीच्या तारखेपासून पाच वर्षांच्या कालावधीत प्राप्त करणे आवश्यक असेल. तसे न केल्यास त्यांना विहित वेतन श्रेणीत पुढील वार्षिक वेतन वाढीचा हक्क नसेल अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. आवश्यकतेच्या व योग्य उमेदवारांच्या उपलब्धतेच्या अधीन राहून ७५ टक्क्यांपर्यंत सेवा प्रवेश नामनिर्देशनाद्वारे देण्यात येईल. वरील नियम (१) व (२) मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, सन १९७५–७६ या शैक्षणिक ...मध्ये पदोन्नती किंवा नामनिर्देशन याद्वारे अगोदरच नियुक्त क...आलेले पुढील शैक्षणिक अर्हता धारण करणारे शिक्षक, दिनांक १२ जुलै १९८४ च्या शिक्षण व सेवायोजन विभागाच्या शासन निर्णय, क्र. एचएससी-१३८३/२१८७४/(१९१०८) एचएसई-एक, अन्वये त्या विभागाकडून विहित करण्यात आल्याप्रमाणे ठराविक मुदतीत द्वितीय श्रेणीतील स्नातकोत्तर पदवी, ही विहित केलेली कमीत कमी शैक्षणिक अर्हता प्राप्त करणे आवश्यक असेल व तसे न केल्यास त्याची विहित वेतनश्रेणीतील पुढील वार्षिक वेतनवाढ घेण्याचा त्यांना हक्क नसेल. या अटीवर त्या पदावर पुढे चालू राहतील :— ५ (एक) संबंधित विषयाची कमीत कमी द्वितीय श्रेणीतील पदवी आणि ८ वी पासून १०/११ वीच्या वर्गांना शिकविण्याच्या ७ वर्षांच्या अनुभवासह बी.एड. (दोन) संबंधित विषयाची उत्तीर्ण श्रेणीतील (पास क्लास) पदवी अधिक ८ वी ते १०/११ वीच्या वर्गांना शिकविण्याच्या १० वर्षांच्या अनुभवासह बी.एड.]

(१)	(२)	(३)	(४)
३	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) शाळा समुपदेष्टा.	शाळा समुपदेष्टा ..	.. (१) जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून, ज्यांचे वय २८ वर्षांपेक्षा अधिक नसेल. (दोन) ज्यांना मराठीचे पुरेसे ज्ञान असेल, आणि (तीन) जे पुढील अर्हता धारण करीत असतील. (अ) बी.टी./बी.एड. अधिक व्यवसाय निर्देषकासाठी आवश्यक अशी अर्हता किंवा (ब) प्रायोगिक मानसशास्त्र हा विषय घेऊन एम.एड. (क) व्यवसाय मार्गदर्शन हा विषय घेऊन बी.एड. किंवा (ड) समग्र मानसशास्त्र हा विषय घेऊन एम.ए. अशा उमेदवारांमधील नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल: परंतु असाधारण अर्हता आणि/किंवा अनुभव असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, वयोमर्यादा ३५ वर्षेपर्यंत शिथिल करू शकेल. (२) उमेदवारांना, महाराष्ट्र शासनाच्या व्यवसाय मार्गदर्शनाचे प्रशिक्षण घ्यावे लागेल. त्यांना जोडलेल्या नमुना "ब" मध्ये करारनामाही करून घ्यावा लागेल.

(१)	(२)	(३)	(४)
४	जिल्हा (शैक्षणिक) तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) शिक्षक.	माध्यमिक शाळेतील सहायक शिक्षक.	[1][(१) नेमणूक पुढीलपैकी कोणत्याही एका पद्धतीने करण्यात येईल :— (अ) ज्यांनी या नियमाच्या खंड (ब) मध्ये नामनिर्देशनाद्वारे करावयाच्या नेमणुकीसाठी विहित केलेली शैक्षणिक अर्हता धारण केलेली आहे आणि पूर्व माध्यमिक शाळांतील सहाय्यक अध्यापक किंवा सहाय्यक अध्यापिका, माध्यमिक शाळांतील हिंदी शिक्षक, स्नातकोतर हिंदी शिक्षक, शिल्प शिक्षक, संगीत शिक्षक आणि विणकाम शिक्षक, चित्रकला शिक्षक किंवा चित्रकला अध्यापक, कनिष्ठ चित्रकला शिक्षक किंवा चित्रकला अध्यापक, गृह विज्ञान अध्यापक, गृह विज्ञान अध्यापिका, लघुलेखन आणि टंकलेखन निर्देशक व प्राथमिक शाळा शिक्षक किंवा प्राथमिक शाळा अध्यापक या पदांवर किमान ३ वर्षे अखंड सेवा केली आहे अशा व्यक्तींमधून योग्य व्यक्तीला पदोन्नती देऊन भरण्यात येईल : परंतु असे की, शिक्षणशास्त्रातील पदवीची किंवा सदर पदवीच्या समतुल्य म्हणून शासनाने जाहीर केलेल्या अन्य कोणत्याही पदवीची अट १० वर्षांचा अनुभव असलेल्या व शिक्षणशास्त्रातील पदवी किंवा इतर कोणतीही शिक्षणशास्त्रातील पदविका किंवा त्या पदविकेची समतुल्य म्हणून शासनाने जाहीर केलेली पदविका धारण करणाऱ्या संबंधित व्यक्तींच्या संबंधित विभागीय आयुक्तांना शिथिल करता येईल. (ब) (एक) जे उमेदवार जिल्हा परिषदेच्या सेवेत आधीपासून नसतील व ज्यांचे वय २८ वर्षांपेक्षा अधिक नसेल असे उमेदवार, आणि (दोन) पदवी व शिक्षण शास्त्रातील पदवी समतुल्य म्हणून शासनाने जाहीर केलेली पदवी ज्यांनी धारण केली असेल, असे उमेदवार यांच्यामधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. (२) पदोन्नतीचे व नामनिर्देशनाद्वारे करावयाच्या नेमणुकीचे प्रमाण १:१ असे असेल.]

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २२ नोव्हेंबर १९९० अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(१)	(२)	(३)	(४)
५	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) चित्रकला शिक्षक/अध्यापक.	[1][चित्रकला शिक्षक/अध्यापक] ..	[1][जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून व ज्यांचे वय ३५ वर्षांपेक्षा अधिक नसेल असे, आणि (दोन) कला अध्यापक प्रमाणपत्र किंवा महाराष्ट्र राज्याने अशा प्रमाणपत्रास तुल्य म्हणून मान्यता दिलेली अर्हता धारण करीत असतील. अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल.]
६	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) (स्नातक हिंदी शिक्षकांस भाषा शिक्षक).	माध्यमिक शाळेतील हिंदी शिक्षक ..	जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय ३५ वर्षांपेक्षा अधिक नसेल आणि (दोन) हिंदी हा मुख्य/विशेष विषय मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी धारण करीत असतील, किंवा कनिष्ठ उच्च माध्यमिक शाळांतील मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी धारण करीत असतील किंवा राज्य शासनाने तुल्य अर्हता म्हणून मान्यता दिलेली इतर कोणतीही अर्हता धारण करीत असतील. अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. परंतु आग्रा येथील केंद्रीय हिंदी संस्थानची हिंदी शिक्षण निष्णात पदविका धारण केलेल्या उमेदवारांना अधिक पसंती देण्यात येईल.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १८ मार्च १९७१ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

(१)	(२)	(३)	(४)
७	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) गृहविज्ञान-अध्यापक/अध्यापिका.	(एक) गृहविज्ञान अध्यापक (दोन) गृहविज्ञान अध्यापिका ..	जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय ३५ वर्षांपेक्षा अधिक नसेल, आणि (दोन) माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र किंवा तुल्य अर्हता धारण करीत असतील किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेली गृहविज्ञानाची पदविका किंवा प्रमाणपत्र धारण करीत असतील अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल : परंतु, मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी आणि गृहविज्ञानाची पदविका प्रमाणपत्र धारण करणाऱ्यांना अधिक पसंती देण्यात येईल.
[1][७-अ.	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (शैक्षणिक) लघुलेखन, टंकलेखन निर्देशक.	लघुलेखन आणि टंकलेखन निर्देशक ..	जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून, ज्यांचे वय [2][२८] वर्षांपेक्षा अधिक नसेल, (दोन) माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील, आणि (तीन) [3][आयुक्त, शासकीय परीक्षा केंद्र, शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे] यांनी दिलेले लघुलेखनातील दर मिनिटाला १०० [illegible] कमी नसेल इतक्या वेगाचे आणि टंकलेखनातील दर मिनिटाला ४० [illegible]हून कमी नसेल इतक्या वेगाचे प्रमाणपत्र धारण करीत असतील अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल.]

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २८ मे १९७१ अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.
[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २९ सप्टेंबर १९८३ अन्वये हा मजकूर मूळ मजकुराऐवजी दाखल करण्यात आला.
[3] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २३ फेब्रुवारी १९८३ अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

(१)	(२)	(३)	(४)
८	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) प्राथमिक शाळेतील मुख्याध्यापक.	प्राथमिक शाळेतील मुख्याध्यापक	शिक्षक म्हणून पाच वर्षापेक्षा कमी नसेल इतकी अखंड सेवा पूर्ण केलेल्या जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) मधील प्राथमिक शाळेतील प्रशिक्षित शिक्षकांना/अध्यापकांना पदोन्नती देऊन नेमणूक करण्यात येईल.
९	जिल्हा सेवा (दुय्यम शैक्षणिक) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक/अध्यापक.	(एक) प्राथमिक शाळा शिक्षक (दोन) प्राथमिक शाळा अध्यापक	१. जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय '[२८] वर्षापेक्षा अधिक नसेल अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. परंतु, केंद्र किंवा राज्य समाजकल्याण मंडळाच्या विद्यमाने चालविण्यात येत असलेल्या "संक्षिप्त पाठ्यक्रमाद्वारे" शिक्षकांच्या पेशासाठी स्वत: अर्हता प्राप्त करून घेतलेल्या प्रौढ स्त्रियांच्या बाबतीत, मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याला वरची वयोमर्यादा ३८ वर्षेपर्यंत शिथिल करता येईल. आणखी असे की, प्राथमिक शाळा शिक्षक म्हणून पूर्वानुभव असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याला वरची वयोमर्यादा ३० वर्षेपर्यंत शिथिल करता येईल, आणि जे उमेदवार— (दोन) माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा मॅट्रिक्युलेशन परीक्षा किंवा लोकशाळा परीक्षा किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेली कोणतीही इतर परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील आणि प्राथमिक शिक्षक प्रमाणपत्र परीक्षा
९—चालू			उत्तीर्ण झाले असतील, अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल : परंतु, मागासवर्गासाठी व स्त्री उमेदवारांसाठी राखून ठेवलेल्या जागांच्या बाबतीत, जर त्यांच्यासाठी राखून ठेवलेल्या जागांच्या संख्येइतकी विहित अर्हता असलेले उमेदवार उपलब्ध नसतील तर प्राथमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्यांना प्राथमिक शाळांतील शिक्षकांच्या जागेवर सेवाप्रवेश देता येईल : आणखी असे की, इतर गोष्टी समान असल्यास— (अ) "तीव्र बुद्धीच्या मुलींना विद्यावेतन देणे" या योजनेखालील चार वर्षांचा प्राथमिक प्रशिक्षण प्रमाणपत्राचा पाठ्यक्रम उत्तीर्ण झालेले वंचपतित उमेदवार, (ब) भारताच्या राष्ट्रपतींनी आणीबाणीची परिस्थिती घोषित केलेल्या मुदतीत केलेल्या सेवाप्रवेशाच्या बाबतीत माजी सैनिक, जवान अराजादिष्ट अधिकारी व माजी सैनिक यांच्या पत्नी, (क) "संक्षिप्त पाठ्यक्रमा" द्वारे विहित अर्हता मिळविणाऱ्या पात्र स्त्रिया. (ड) इंग्रजी, गणित व विज्ञान हे विषय किंवा यांपैकी कोणतेही दोन विषय घेऊन माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेले उमेदवार यांना अधिक पसंती देण्यात येईल : आणखी असे की, (एक) जर वर विहित केलेली किमान अर्हता असलेले उमेदवार उपलब्ध नसतील तर, प्राथमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर जे उमेदवार दोन वर्षांचा कनिष्ठ प्राथमिक प्रशिक्षण पाठ्यक्रम उत्तीर्ण झाले असतील किंवा जे

(१)	(२)	(३)	(४)
९—चालू			प्राथमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेले असतील व जे १९६६–६७ मध्ये दोन वर्षांच्या पाठ्यक्रमाचे प्रशिक्षण घेत असतील आणि जे उमेदवार, एप्रिल १९६८ च्या सुमारास आपले प्रशिक्षण पूर्ण करतील असे उमेदवार, एप्रिल १९७० च्या अखेरीपर्यंत प्राथमिक शिक्षक म्हणून नियुक्त केले जाण्यास पात्र असतील, आणि (तीन) जे माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील, परंतु हे नियम प्रसिद्ध होण्यापूर्वी प्राथमिक शाळा शिक्षक म्हणून ज्या उमेदवारांना सेवाप्रवेश देण्यात आला होता आणि ज्यांना नंतर रिकाम्या जागा नसल्यामुळे सेवामुक्त करण्यात आले असेल असे उमेदवार, प्राथमिक शिक्षक म्हणून पुन्हा नियुक्त केले जाण्यास पात्र ठरतील. स्पष्टीकरण.—"माजी सैनिक" या संज्ञेत सेवानिवृत्तीमुळे, मुक्त किंवा सेवामुक्त झाल्यामुळे किंवा राखीव सैन्यात बदली झाल्यामुळे ज्यांनी संरक्षण सेवा सोडली आहे अशा संरक्षण सेवेतील कर्मचारीवर्गाचा अंतर्भाव होतो. (२) नियम (१) च्या तिसऱ्या परंतुकान्वये नियुक्त केलेल्या उमेदवारांना त्यांच्या नियुक्तीच्या तारखेपासून सहा वर्षांच्या आत माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक असेल आणि ते करार निर्दिष्ट मुदतीत उक्त परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास त्यांना सेवेत कायम करण्यात येणार नाही. (३) स्त्रिया व अनुसूचित जाती, अनुसूचित जातीतील बुद्धधर्म स्वीकारलेल्या व्यक्ती, विशिष्ट रीत्या निर्दिष्ट केलेल्या क्षेत्राबाहेर राहणाऱ्या जमाती अंतर्भूत करून अनुसूचित जमाती, [illegible] जमाती व [illegible]

(१)	(२)	(३)	(४)
९—चालू			राखून ठेवलेल्या प्राथमिक शाळा शिक्षकांच्या पदांवर नेमणूक करण्यासाठी पुढे दर्शविलेल्या पसंतीक्रमानुसार निवड करण्यात येईल :— (अ) माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण झालेले व प्रशिक्षित असलेले उमेदवार. (ब) प्राथमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण झालेले व कनिष्ठ प्राथमिक शिक्षक प्रमाणपत्र ज्यांनी मिळविले आहे असे उमेदवार, (क) माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र किंवा तुल्य परीक्षा उत्तीर्ण झालेले उमेदवार. (ड) प्राथमिक शाळा प्रमाण परीक्षा उत्तीर्ण झालेले अप्रशिक्षित उमेदवार. (४) मिश्र शाळांतील शिक्षकांच्या /अध्यापकांच्या एकूण पदांच्या ३३⅓ टक्के पदे स्त्री उमेदवारांसाठी राखून ठेवण्यात येतील : परंतु योग्य स्त्री उमेदवार उपलब्ध नसतील तर, ती रिकामी पदे पुरुष उमेदवारांची नेमणूक करून भरता येतील. (५) वरील नियम (१) व (४) मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरीही, राज्य सरकारकडून त्याबाबतीत निर्दिष्ट करण्यात येतील त्या अटींस व शर्तींस अधीन राहून, जिल्हा परिषदेने आपल्याकडे घेतलेल्या खाजगी प्राथमिक शाळांतील शिक्षकांना जिल्हा परिषदांखालील प्राथमिक शाळा-शिक्षक म्हणून सामावून घ्यावे असा निदेश राज्य सरकार देऊ शकेल : परंतु अशा शिक्षकांजवळ वरील नियम ८(दोन) मध्ये विहित केलेल्या किमान शैक्षणिक अर्हता असल्या पाहिजेत.

(१)	(२)	(३)	(४)
१०	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) संगीत शिक्षक.	माध्यमिक शाळेतील संगीत शिक्षक	जे उमेदवार— (एक) आधीपासूनच जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय ३५ वर्षापेक्षा अधिक नसेल आणि (दोन) ज्यांनी राज्य सरकारने मान्यता दिलेल्या संस्थेची संगीताची पदविका किंवा प्रमाणपत्र नैपुण्य मिळविलेले असेल; अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल.
११	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) माध्यमिक शाळेतील शिल्पशिक्षक.	माध्यमिक शाळेतील शिल्पशिक्षक	जे उमेदवार— (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय ३५ वर्षापेक्षा अधिक नसेल आणि. (दोन) संबंधित शिल्पकामातील मान्यताप्राप्त अर्हता धारण करीत असतील. अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. परंतु माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तुल्य अर्हता किंवा प्राथमिक प्रशिक्षण पाठ्यक्रम (पी.टी.सी.) पूर्ण केलेल्या उमेदवारांना अधिक पसंती देण्यात येईल.
१२	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) माध्यमिक शाळेतील स्नातकेतर हिंदी शिक्षक.	माध्यमिक शाळेतील स्नातकेतर हिंदी शक्षक	जे उमेदवार— (एक) आधीपासूनच जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय ३५ वर्षापेक्षा अधिक नसेल आणि (दोन) पुढील पैकी एक शैक्षणिक अर्हता धारण करीत असतील.— (अ) मॅट्रिक असून कोविद, विशारद किंवा भूषण परीक्षा उत्तीर्ण

(१)	(२)	(३)	(४)
१२—चालू			(ब) मॅट्रिक एस.एस.सी./किंवा इंटर असून कनिष्ठ हिंदी शिक्षक सनदी किंवा हिंदी शिक्षक सनद परीक्षा उत्तीर्ण, (क) मॅट्रिक, एस. एस. सी. किंवा इंटर असून वरिष्ठ हिंदी शिक्षक सनद परीक्षा उत्तीर्ण, (ड) राज्य सरकारने मान्यता दिलेली इतर कोणतीही तुल्य अर्हता अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल: परंतु पी.टी.सी. ही जादा अर्हता धारण केलेल्या उमेदवारांना अधिक पसंती देण्यात येईल.
१३	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) माध्यमिक शाळेतील विणकाम शिक्षक.	माध्यमिक शाळेतील विणकाम शिक्षक.	जे उमेदवार— (अ) आधीपासूनच जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय ३५ वर्षापेक्षा अधिक नसेल आणि (ब) राज्य सरकारने मान्यता दिलेल्या संस्थेचे विणकामाचे प्रमाणपत्र धारण करीत असतील. अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणुक करण्यात येईल.
१४	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) पूर्व माध्यमिक शाळा विभागातील मुख्याध्यापक.	(एक) पूर्व माध्यमिक शाळेतील मुख्याध्यापक (दोन) पूर्व माध्यमिक शाळेतील मुख्याध्यापिका.	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) यात शिक्षक किंवा शिक्षिका म्हणून पांच वर्षापेक्षा कमी नसेल इतकी अखंड सेवा ज्यांनी पूर्ण केली असेल अशा पूर्व माध्यमिक शाळा विभागातील प्रशिक्षित सहायक शिक्षक व शिक्षिकांची पदोन्नती करून नेमणूक करण्यात येईल.
१५	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) माध्यमिक शाळेच्या पूर्व माध्यमिक विभागातील सहाय्यक अध्यापक व सहाय्यक अध्यापिका.	(एक) पूर्व माध्यमिक शाळेतील सहाय्यक अध्यापक. (दोन) पूर्व माध्यमिक शाळेतील सहाय्यक अध्यापिका.	(१) (अ) एस.एस.सी. व एस. टी.सी. किंवा शासनाने मान्यता दिलेली तुल्य अर्हता धारण करणाऱ्या प्राथमिक शाळा शिक्षकांची एकतर पदोन्नती करून नेमणूक करण्यात येईल. किंवा

(१)	(२)	(३)	(४)
१५—चालू			(ब) जे उमेदवार— (एक) आदीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय [1][२८] वर्षांपेक्षा अधिक नसेल आणि (दोन) एस.एस.सी. परीक्षा उत्तीर्ण झाले असतील व एस.टी. प्रमाणपत्र किंवा राज्य सरकारने मान्यता दिलेली तुल्य अर्हता धारण करीत असतील, अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाव्दारे नेमणूक करण्यात येईल. (२) २५ टक्क्यांपेक्षा अधिक नसतील एवढी पदे पदोन्नतीने भरण्यात येतील.
१६	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) [2][कनिष्ठ चित्रकला शिक्षक]	[2][कनिष्ठ चित्रकला अध्यापक]. चित्रकला शिक्षक	जे उमेदवार— (एक) आदीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय [३५] वर्षांपेक्षा अधिक नसेल आणि (दोन) चित्रकला शिक्षक प्रमाणपत्र किंवा तुल्य अर्हता धारण करीत असतील आणि ज्यांची चित्रकला व शिल्पकाम निरीक्षकाने शिफारस केली असेल अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाव्दारे नेमणूक करण्यात येईल.
१७	जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम शैक्षणिक) पूर्व प्राथमिक शिक्षक	पूर्व प्राथमिक शिक्षक	जे उमेदवार— (एक) आदीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून ज्यांचे वय [3][२८] वर्षांपेक्षा कमी असेल आणि (दोन) पूर्व प्राथमिक शिक्षक प्रमाणपत्र धारण करणाऱ्या [illegible] किंवा राज्य सरकारने दिलेले मराठी किंवा गुजराथीचे प्रमाणपत्र किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेले इतर कोणतेही प्रमाणपत्र धारण करीत असतील अशा उमेदवारांमधून नामनिर्देशनाव्दारे नेमणूक करण्यात येईल.

[1] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २९ सप्टेंबर १९८३ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

[2] शासकीय अधिसूचना, दिनांक १८ मार्च १९७१ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

[3] शासकीय अधिसूचना, दिनांक २९ सप्टेंबर १९८३ अन्वये मूळ मजकुराऐवजी हा मजकूर दाखल करण्यात आला.

नमुना " ब "

[परिशिष्ट चार या नियम ३ भाग दोन पहा]

या अधिलेखाव्दारे सर्व लोकांस ज्ञात व्हावे की .... येथील मी ...... (ज्याचा यात यापुढे " प्रशिक्षार्थी " असा उल्लेख करण्यात आला आहे) .... जिल्हा परिषदेला (जिचा यात यापुढे " परिषद " असा उल्लेख करण्यात आला आहे) .... रक्कम देण्यास बद्ध झालो आहे व दृढतापूर्वक बांधला गेलो आहे व ती रक्कम योग्य व रास्तपणे देण्यास ती या अधिलेखाव्दारे मला स्वतःला माझ्या वारसांना मृत्युपत्र व्यवस्थापकांना, कारभाऱ्यांना व वैध प्रतिनिधींना बांधून घेत आहे. .... १९ रोजी यावर सही केली.

ज्याअर्थी, ... येथे .... या कालावधीसाठी महाराष्ट्र शासनाच्या व्यवसाय मार्गदर्शन पाठ्यक्रमासाठी (ज्याचा यात यापुढे " उक्त पाठ्यक्रम " असा उल्लेख करण्यात आला आहे) परिषदेने प्रशिक्षणार्थीची निवड केलेली आहे.

आणि ज्याअर्थी, जिल्हा परिषदेने, उक्त प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर ह्या पदासाठी जिल्हा परिषद विहित करील असे वेतन व भत्ते यांवर तीन वर्षे मुदतीसाठी प्रशिक्षार्थी शाळा समुपदेष्टा म्हणून जिल्हा परिषदेची सेवा करील व त्या प्रयोजनासाठी जिल्हा परिषदेच्या नावाने आवश्यक ते बंधपत्र करून देईल. या शर्तीवर असे प्रशिक्षण घेत असताना परिषदेने प्रशिक्षणाला इतर गोष्टींबरोबरच वेतन व भत्ते यासह .... रुपयांची वित्तलब्ध देण्याचे मान्य केले आहे.

आता प्रशिक्षणार्थीने पुढील गोष्टी केल्यास हे बंधपत्र निरर्थक होईल अन्यथा ते पूर्णपणे अंमलात राहील :—

(१) प्रशिक्षणार्थी, उक्त पाठ्यक्रम साक्षेपाने चालू ठेवील व पूर्ण करील आणि उक्त पाठ्यक्रमासाठी वेळोवेळी विहित करण्यात येतील अशा नियमांचे पालन करील आणि पाठ्यक्रमाचे शिक्षण घेत असताना चांगली वर्तणूक ठेवील व उक्त पाठ्यक्रमाला नियमितपणे उपस्थित राहिल व परिषदेचा मुख्य कार्यकारी अधिकारी किंवा त्याबाबत त्याने नामनिर्दिष्ट केलेला अधिकारी यांच्या मते समाधानकारक असेल अशी प्रगती करील आणि विहित केलेल्या सर्व परीक्षा पहिल्या प्रयत्नातच उत्तीर्ण होईल.

(२) प्रशिक्षार्थी, स्वेच्छेने उक्त पाठ्यक्रम पूर्ण होण्यापूर्वी परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याच्या पूर्व परवानगीशिवाय उक्त पाठ्यक्रम बंद करणार नाही व गैरवर्तणूक किंवा पाठ्यक्रमाला उपस्थित राहण्यास हयगय किंवा चुकारपणा, आळशीपणा किंवा गैरशिस्त यासाठी परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडून त्याना मुक्त करण्यात, काढून टाकण्यात किंवा बडतर्फ करण्यात आलेले नसेल आणि.

(३) उक्त पाठ्यक्रम पूर्ण केल्यानंतर व उक्त पाठ्यक्रमाची अंतिम परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर उक्त पाठ्यक्रम पूर्ण केल्यासंबंधी प्रशिक्षार्थीने दिलेली लेखी नोटीस परिषदेला मिळाल्यापासून .... च्या आत परिषदेने सेवा करण्यास सांगितले असता परिषदेची सेवा करील अशी वरील नोटीस प्रशिक्षार्थीने .... यास म्हणून ताबडतोब दिली पाहिजे व ती त्या पदासाठी ठरविलेल्या वेतन श्रेणीवर केलेल्या नेमणुकीच्या तारखेपासून किमान तीन वर्षाच्या मुदतीसाठी असली पाहिजे अन्यथा ती पूर्णपणे अमलात व आधारभूत राहील.

याद्वारे असा करार करण्यात येत आहे की, प्रशिक्षार्थीने उपरोक्त अटी व शर्तींपैकी कोणत्याही अटी व शर्तींचे उल्लंघन केल्यास उक्त संपूर्ण रक्कम रुपये .... किंवा त्या मुदतीपर्यंत परिषदेने आणि शासनाने अशा प्रशिक्षणासाठी प्रशिक्षार्थींना दिलेल्या आनुषंगिक खर्चासह वेतन व भत्ते मिळून असलेली वित्तलब्धीमधून त्यास देण्यात आलेली, त्यापेक्षा कमी असलेली रक्कम व .... कडून ठरवण्यात येईल एवढी. परिषदेला व शासनाला झालेल्या नुकसानीच्या

भरपाईसाठी मान्य केलेली रक्कम प्रशिक्षार्थीने परिषदेला व शासनाला तावडतोब देय होईल. अशा रीतीने प्रशिक्षार्थीने द्यावयाची रक्कम परिषदेचे कोणतेही इतर अधिकार व उपाय योजना यांना बाध न आणता. जमीन महसुलाच्या थकबाकीप्रमाणे वसुल करण्यात यईल.

या गोष्टीची साक्ष म्हणून उपरि नामित प्रशिक्षार्थीने वर लिहिलेल्या दिवशी व वर्षी सही केली आहे.

उपरिनामित प्रशिक्षार्थी श्री. .... यांनी खालील व्यक्तींच्या समक्ष सही करून स्वाधीन केले.

(१) ....

(२) ....

परिशिष्ट पाच

(नियम ५ पहा)

जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (आरोग्य) व जिल्हा सेवा (वर्ग तीन) (दुय्यम आरोग्य) यामध्ये समाविष्ट असणाऱ्या पदांवरील नियुक्ती करिता उमेदवारांच्या अर्हता आणि त्यांच्या नेमणुकीच्या पद्धती नमूद करणारे नियम.

अनुक्रमांक (१)	सेवा व संवर्ग (२)	पद (३)	नेमणुकीकरिता अर्हता व नेमणुकीच्या पद्धती (४)
१	जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग तीन) (आरोग्य) प्रथम श्रेणी.	(एक) वरिष्ठ वैद्यकीय अधिकारी, (दोन) सहाय्यक वैद्यकीय अधिकारी, (तीन) वरिष्ठ विस्तार अधिकारी (आरोग्य)	(१) (अ) जिल्हा तंत्र सेवा (वर्ग तीन) आरोग्य द्वितीय श्रेणी या श्रेणीतील तीन वर्षापेक्षा कमी नसेल इतकी अखंड सेवा केलेले वैद्यकीय अधिकारी, वैद्यकीय अधिकारी साथरोग आणि विस्तार अधिकारी (आरोग्य) यांना, पदोन्नती देऊन नेमणूका करण्यात येईल. परंतु एम.बी.बी.एस. किंवा तुल्य पदवी धारण करणाऱ्या व्यक्तींच्या बाबतीत अखंड सेवेचा उपरोक्त कालावधी एक वर्षापर्यंत कमी करता येईल. किंवा (ब) जे उमेदवार (एक) आधीपासून जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नसून त्यांचे वय ३५ वर्षापेक्षा कमी नसेल. (दोन) (अ) एम.बी.बी.एस. पदवी किंवा राज्य सरकारने मान्यता दिलेली तुल्य अर्हता धारण करीत असतील अशा उमेदवारामधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. सार्वजनिक आरोग्य विषयाची पदविका ही अतिरिक्त अर्हता धारण करणाऱ्यांना अधिकपसंती देण्यात येईल. (ब) एम.सी.पी.एस., एल.सी.पी. ॲन्ड एस., जी.एफ.ए.एम. (मुंबई), बी.ए.एम.एस. (पुणे), ए.व्ही.पी. (पुणे) किंवा कोणतीही तुल्य मान्यता-प्राप्त अर्हता धारण करीत असतील व नोंदणीकृत वैद्यक व्यवसायी म्हणून कमीतकमी पाच वर्षे व्यवसाय करीत असतील आणि

परिशिष्ट पाच—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
१—चालू			(तीन) मुंबई वैद्यक अधिनियम १९१२ किंवा महाराष्ट्र वैद्यक व्यवसायी अधिनियम १९६१ अन्वये ज्यांनी आपली नोंद केलेली आहे. अशा उमेदवारामधून नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक करण्यात येईल. (२) ५० टक्क्यापेक्षा अधिक नसतील एवढी पदे नामनिर्देशन करून भरण्यात येतील.
		[(चार) अवैद्यकीय पर्यवेक्षक	१. नेमणूक पुढीलपैकी कोणत्याही एका पद्धतीने— (अ) जिल्हा तांत्रिक सेवा (वर्ग ३) (आरोग्य), श्रेणी ३ य श्रेणीतील तीन वर्षांपेक्षा कमी नसेल इतकी अखंड सेवा केलेल्या, आणि महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ अधिनियम, १९६५ (१९६५ चा महाराष्ट्र ४१) अन्वये स्थापन झालेल्या विभागीय मंडळामार्फत घेण्यात आलेली माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण केली असेल अशा कुष्ठरोग तंत्रज्ञास पदोन्नती देऊन किंवा (ब) पुढीलपैकी एखाद्या उमेदवाराचे नामनिर्देशन करून :— (एक) जिल्हा परिषदेच्या सेवेत असेल ते खेरीज करून ज्याचे वय २८ वर्षांपेक्षा अधिक नसेल, आणि, (दोन) ज्यांनी भौतिकशास्त्र किंवा रसायनशास्त्र किंवा जीवशास्त्र या प्रमुख विषयासह मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी धारण केली असेल :

[१] शासकीय अधिसूचना, दिनांक ३० नोव्हेंबर १९९० अन्वये हा मजकूर समाविष्ट करण्यात आला.

परिशिष्ट पाच—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)
१—चालू			परंतु, या नियमातील परंतुक दोनमधील पात्रता उमेदवारांच्याबाबतीत, नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांस, ज्या विभागीय आयुक्तांच्या अधिपत्याखाली ती जिल्हा परिषद असेल त्या विभागीय आयुक्तांच्या पूर्वपरवानगीने वयाची अट शिथिल करता येईल : परंतु, आणखी असे की, ज्यांनी, मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची समाजशास्त्र विषयातील पदवी किंवा पदविका धारण केली असेल किंवा राज्य शासनाने मान्यता दिलेल्या संस्थेत समाजिक वैद्यकीय कार्यकर्ता म्हणून सलग ३ वर्षे प्रत्यक्ष काम केल्याचा ज्यांना अनुभव असेल किंवा दोन्ही अर्हता असतील अशा उमेदवारांना प्राधान्य देण्यात येईल. २. नामनिर्देशनाव्दारे नेमणूक करण्यात आलेल्या उमेदवाराने, भारतातील कोणत्याही एका कुष्ठरोग प्रशिक्षण केंद्रामधून देण्यात येणारे ६ महिन्यांचे कुष्ठरोगविषयक कामाचे प्रशिक्षण यशस्वीरीत्या पूर्ण करणे आणि प्रशिक्षण संपल्यानंतर सदर परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक असून, सदर परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास त्या उमेदवाराची सेवा समाप्त करण्यास पात्र होईल. ३. नामनिर्देशनाद्वारे नेमणूक झालेल्या उमेदवाराने नोकरीत हजर होण्यापूर्वी विहित केलेल्या नमुना "ब-अ" मध्ये जिल्हा परिषदेला बंधपत्र भरून देणे आवश्यक असेल. ४. पदोन्नती व नामनिर्देशनाव्दारे करावयाच्या नियुक्तीचे प्रमाण ३ : १ असे असेल.]